PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Spendos Kolektyvas Gauta

Nr. 193 KETVIRTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 14, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

SULAIKYMAS REAKCIJOS VYRIAUSIA PROBLEMA

Liaudies Suvienyjimas Yra Nepavaduojamas Reikalas

Komunistų Partijos Konvencija Pasisakė Kovoti Už Liaudies Reikalus

KOMUN. PARTIJOS EILĖSE DIDŽIAUSIA VIENYBĖ

TORONTO,—Praėjusį penktadienį, viename iš didžiausių Toronto stadionų, Mutual Arenoj, iškilmingai atidaryta aštuntoji Kanados Komunistų Partijos konvencija. Į ją ne tik atvyko iš visų Kanados kampų daugiausia darbininkų reikalus suprantantieji ir ginantieji vadai, bet ir iš kitų šalių keletas pasauliniai žinomų darbininkų vadų. Iš Suvienytų Valstijų dalyvavo Earl Browder su skaitlinga delegacija, iš Francijos dalyvavo parlamento narys, žymus komunistinis veikėjas ir 200,000 metalistų vadas Alfred Costes. Pilnoj uniformoj ant estrados atžygiavo ir iš Mackenzie-Papineau batalijono keturi kovotojai—tai delegacija iš Madrido, Jaramos ir kitų frontų.

Šale 700 delegatų į stadioną susirinko apie 10,000 Toronto darbininkų ir intelektualų. Atsilankė ir daugelis žymių buržuazinių politikierių. Entuziastiškai sveikinant susirinkusius, orkestrams griežiant Internacionalą prasidėjo ši istorinė konvencija, ko[illegible] nėra suruošusi nė viena Kanados politinė partija.

Pirmiausia Browderis, Costes, iš Ispanijos prisiųsti delegatai ir kiti žymūs vadai pasakė sveikinimo kalbas, pagerbė Ispanijoj žuvusius, o po to Kanados Komunistų Partijos vadas, draugas Tim Buck išdavė milžiniškos reikšmės raportą.

Draugas Tim Buck beveik per dvi valandas analizavo kokia yra susidarius Kanadoje ir visame pasaulyje politinė padėtis, nurodinėjo, kad šiais laikais visuos kampuos siaučia reakcinės jėgos ir eina prie paskandinimo pasaulį į karo ir priespaudos bedugnę. Viena išeitis yra—tai jungtis visiems darbininkams, vidurinės klasės žmonės, intelektualams, įvairioms darbininkų ir vidurinės klasės partijoms ir gelbėti Kanados žmonių laisvę ir civilizaciją. Paskelbė, kad Kanados Komunistų Partija nėra kokia nenuoramų organizacija, bet partija kovojanti už visų žmonių reikalus ir vedanti šalį prie laisvės ir turtingumo. Svarbiausia šių dienų užduotis yra sumobilizuoti Kanados žmones kovai del demokratijos ir atmušti fašistų užpuolimus ant demokratinių principų. Šiandien reakcionieriai puola ne komunizmą, bet demokratiją ir stengiasi ją sunaikinti, kad galėjus iš žmonių darbo krautis didelius turtus, kurie ir dabar jau yra milžiniški, nurodinėjo Tim Buck.

Po septynių metų krizio, industrija ir vėl pakilo, pasiekdama 1929 metų lygmalą, bet darbininkų algos pasiliko beveik tos pačios kaip ir laike krizio. Eksportai pasiekė milžiniškos aukštumos, kurioje niekad nebuvo, tačiau tūkstančiai farmerių reikalingi pagelbos. Skolų našta vis dauginasi, bet liaudies įplaukos vis mažėja. Iš kitos pusės konservativiškų pažiūrų partijos veda link fašizmo ir karo. "Mes iškeliame liaudies vienybės, civilinių laisvių, demokratijos, progreso, taikos ir socializmo vėliavą. Mes šaukiame visus progresyvius žmones paduoti mums ranką del sudaužymo reakcijos ir padarymo mūs šalies, mūsų žmonių ir vaikų, laimingais, turtingais ir laisvais," baigė Tim Buck.

Žodžiu, draugo Tim Buck buvo ne raportas, bet analizas, smulkiai išgvildentas reakcionierių siekius ir ateities užduotis visose fazėse. Po raportui stadiome kilo didžiausi aplodismentai ir visi šaukė draugui Tim Buck'ui triukšmingą ura!

Ant šio raporto per keturias dienas tęsėsi entuziastiškos diskusijos. Kiekvienas sakinys, kiekvienas konvencijos delegatų pasakytas žodis buvo vis naujas įrodymas, naujas argumentas, rodantis susidariusią padėti ir išeitį iš to. Visur skambėjo vienybės reikalas.

Bene viena iš svarbiausių sesijų atsibuvo sekmadienį po pietų. Šioj sesijoj diskusuoti išstojo patys svarbiausi vadai. Draugas Browderis, Suvienytų Valstijų Komunistų Partijos sekretorius labai plačiai ir aiškiai išgvildeno Sovietų Sąjungos ekonomijos augimą ir kapitalistinėse šalyse puolimą. Nurodė, kad po didžiojo karo Suvienytose Valstijos išėjo su tvirčiausia ekonomija, su visu pasaulio auksu, o Sovietų Sąjunga su sugriautu ūkiu, kuris ir taip jau buvo gana toli atsilikęs. Šiandien vaizdas yra visai kitoks, Sovietų Sąjungoj išaugo fabrikai, milijonai darbininkų ir valstiečių gavo darbus su tinkamu atlyginimu, o Suvienytose Valstijose per tą laiką milijonai darbininkų paleisti iš darbo, numuštos algos ir žudoma demokratinės teisės.

Komunistų Obalsiai Tapo Liaudies Programa

Per visas vienuolika sesijų konvencijoj tapo iškelti nesugriaunami faktai, kad Kanados Komunistų Partija aktingai darbuojasi suvienyto fronto budavojime ir po konvencijai daug aktyviau darbuosis. To užtvirtinimui ir kitų šalių broliški delegatai patiekė nesugriaunamus įrodymus, kad komunistams rūpi žmonių vienybė ir pasaulio išgelbėjimas nuo ekonominės suirutės, fašizmo, karo ir pagaliaus baisaus skurdo.

Štai išstojo Francijos Komunistų Partijos žymus veikėjas Alfred Costes. Jis detališkai nurodinėjo, kaip 1934 m. Francijos darbininkų judėjimas buvo silpnas, darbininkų algos kasdien mažėjo, augo fašizmas ir kasdien šalį traukė į baisią bedugnę. Bet, štai, tame kritiškame momente Francijos Komunistų Partija iškėlė vienybės vėliavą; iškėlė iš skurdo išeiti programą. Dabar ta programa tapo Francijos liaudies programa ir į ją žiūri viso kapitalistinio pasaulio darbininkai.

Salėj kilo dramatiškos ovacijos, kuomet šeštos sesijos pirmininkas draugas Tim Buck perstatė žymų Anglijos rašytoją, o nuo pereitos vasaros Tarptautinės Brigados, penkioliktos kolumnos adjutantą Ralph Bates. Šis herojus irgi suteikė nesugriaunamus prirodymus, kad tik komunistai geriausia sugeba sumobilizuoti plačias mases ir ginti pasaulį nuo fašizmo ir karo pavojaus. Štai už pereitą vasarą, kada Ispanijos žmones užpuolė tarptautinis fašizmas, jie buvo pasiryžę ginti laisvę, bet buvo necentralizuoti, blogai ginkluoti, neturėjo centralinės vadovybės, o gynėsi kas sau. Todel liaudiečiams ir teko at-

(Pabaiga 6-tam puslapyj)

NAZIAI PRIPAŽĮSTA BELGIJAI NEPRIKLAUSOMYBĘ

BERLYNAS, Spalio 13.—Nazių užsienio reikalų ministeris Neuratas paskelbė, kad Vokietija pripažįsta Belgijai nepriklausomybę ir atsitikime užpuolimo ketina duoti pagelbą. Naziai tuo nori pasigerinti Belgijos fašistams.

Laike Shanghajaus bombardavimo Francijos kareiviai varo kiniečius iš Francijos setlemento. Dabar tokių scenų Kinijoj yra šimtai.

ISPANIJOS MINISTERIS PIRMININKAS, JUAN NEGRIN NUMATO PASAULINIO KARO PAVOJŲ

VALENCIJA, Spalio 10.—Pasaulinis karas veikiausia pasidarys neišvengiamu, jei iki sekančio pavasario nesibaigs Ispanijos civilis karas. Tokį pareiškimą padarė Ispanijos liaudies valdžios premieras, Dr. Juan Negrin.

Budrus ir kovingas premieras, pirmiau buvęs medicinos profesorium Madrido universitete, sakė, kad lojalistai galėtų karą baigti liaudies naudai su sekančiu pavasariu, jeigu fašistiniai sukilėliai negautų karinės paramos iš Romos ir Berlyno.

"Jeigu fašistam pagelba liktų sulaikyta ir liaudies valdžiai grąžinta teisės užsieniuose nusipirkti visa kas jai reikalinga," sakė Negrin, "tai karas pavasary būtų baigtas.

"Bet jeigu bus leista dabartinei padėčiai tęstis ir toliau, tai karas užsitęs metus ir ilgiau."

Bet premieras įsitikinęs, jei fašistų sukeltas karas nusitęs iki pavasario, tai pasaulinis karas beveik neišvengiamas. Liaudies valdžia pasiruošus ilgam karui ir pasiryžus jį laimėti, nes pati liaudis valdžią ton užduot'n įpareigojo.

"Mes jau turim galingą armiją ir neužilgo turėsim savas dirbtuves, kuriose bus pagaminta visos karo reikmenys, kokių mums tik reikės," sakė premieras.

Dr. Negrin pažymėjo, kad Ispanijos liaudžiai sunku buvo kariauti su nepalyginamai stipriu priešu ir gausiai remiamu tarptautinio fašizmo. Bet jau dabar kas kita. Nors dar ims laiko, tačiaus liaudies karinės jėgos bus pakeltos aukščiau priešo jėgų ir tuomet priešas liks sutriuškintas.

Ispanijos Valdžia Keliasi į Barceloną

VALENCIJA,—Iš čionai pranešama, kad Ispanijos valdžia nutarė savo įstaigas perkelti į Barceloną. Jau pradėtas ir perkėlimas. Tai daroma ne todel, kad Ispanijos valdžiai Valencijoje gręstų koks pavojus, bet kad valdžia būtų tampriau surišta su industrija ir geriau galėtų ją kontroliuoti. Taipgi sostinei esant arčiau Francijos rubežiaus, geriau bus galima susisiekti ir su Francijos liaudies valdžia, kuri ketina atidaryti savo rubežius del Ispanijos lojalistų.

OTTAWA, Ont.—M. J. Coldwell, nacionalis CCF pirmininkas, taipgi parlamento narys, reikalauja, kad King sušauktų specialę parlamento sesiją ir apdiskusuotų Kanados delegatų pasielgimą Tautų Lygoje, tai yra balsavimą prieš tai, kad Ispanija įeitų į Tautų Lygos tarybą.

ANGLIJOS FAŠISTŲ VADAS GAVO AKMENIU Į KAKTĄ

LONDON, Spalio 12.—Anglijos fašistų vadas Oswald Mosley šiandien guli ligoninėje ir aimanuoja del sutrenkimo smegenų ir prakirstos akmeniu galvos odos. Jis tą "dovaną" gavo praeitą sekmadienį, Liverpolyje, kuomet apsuptas policijos ir fašistų mėgino pasakyti prakalbą.

To sąryšyje Liverpool mieste suareštuota net 15 žmonių ir kaltinami už fašistų vaišinimą akmenimis.

Sovietų Darbininkai Renka Vyriausį Sovietą

MASKVA, Spalio 12. — Šiandien visoj Sovietų Sąjungoj prasidėjo Vyriausio Sovieto rinkimai. Tad pasinaudojant rinkiminėmis taisyklėmis visoje šalyje eina milžiniški susirinkimai ir priimamos rezoliucijos, kad į Sovietą turi būt išrinkti geriausi partiniai ir nepartiniai bolševkai.

Sovietų Sąjungos Sovieto išrinkimui yra įsteigta 569 rinkimų apygardos ir tautinių Sovietų išrinkimui 574 apygardos.

Nori Išmest C.I.O. iš Amerikos Darbo Federacijos

DENVER, Spalio 12.—Amerikos Darbo Federacijos reakcioniai viršininkai su Grennu priešakyje, čionai einančioj 57 metinėj konvencijoj darbuojasi, kad būtų suteikta federacijos viršininkams galia išmesti iš federacijos Industriniam Organizavimui Komitetą ir jo vadą John Lewis'ą. Su juo būtų išmesta ir 10 stambiausių unijų.

Prieš Lewis'ą reakcininkai pradėjo atvirą ofenzyvą ir trokšta sutriuškinti jo politinę įtaką. Tuo pačiu laiku reakcionieriai šaukiasi į C.I.O. narius, kad jie atsimestų nuo Lewiso ir grįžtų į Amerikos Darbo Federaciją.

ČEKOSLOVAKIJOJ SUIMTA DU ŽYMŪS NAZIAI

VIENA, Spalio 10.—Čekoslovakijos valdžios įsakymu suimta Ernst Ruthe ir Dr. Roehm, žymūs funkcionieriai nazių partijos Čekoslovakijoj. Dr. Roehm sykiu yra ir redaktorius nazinio laikraščio. Abudu kaltinami nenaturaliais elgėsiais.

Del suėmimų Pragoj laukiama naujo šturmo iš Berlyno nazių, nes Čekoslovakijos naziai diriguojami Berlyno propagandons ministerijos.

PRISIEKDINO NAUJĄ ONTARIJOS MINISTERIŲ KABINETĄ

TORONTO, Spalio 13. — Vakar vakare tapo prisiekdintas naujas Ontarijos ministerių kabinetas, kurį pasiskyrė liberalų vadas Hepburnas.

Naują kabinetą sudaro 14 ministerių, iš kurių 6 senojo kabineto nariai, o 8 nauji. Šį kartą Hepburnas buvo atsargus ir nedavė ministerio fortelio Robakui ir Krollui, nežiūrint, kad jie tapo išrinkti dauguma balsų.

Anglija ir Vėl Susirūpino "Nesikišimu"

LONDON, Spalio 12.—Anglijos valdžia šiandien labai susirūpinus, nes nepavyko įtraukti Italiją į "savanorių" iš Ispanijos atšaukimo konferenciją, o Francija tuo pačiu laiku ketina atidaryti Ispanijai rubežių ties Pirėnais.

Tuo ir nepatenkinta Anglija. Ji deda visas jėgas ir mėgina perkalbėti Franciją, kad ji neatidarytų lojalistams rubežiaus. Jos sekretorius Swinton pareiškė, kad Anglija negalinti tapti pasaulio policininku ir saugoti kitus, esą svarbiausias jos tikslas išlaikyti taiką. Swintonas sako, kad jei Francija atidarys Ispanijos lojalistams rubežių, tai skilsiąs ir Francijos ministerių kabinetas.

Šiuo Anglijos valdžios elgesiu labai pasipiktino darbininkų ir liberalų spauda ir smarkiai kritikuoja valdžią. O pastaroji ginasi ir iš Ispanijos savanorių ištraukimą nori vėl grąžinti į "nesikišimo" komitetą.

Etiopai Nudėjo 318 Romos Juodmarškinių

ROMA, Spalio 10. — Patys Romos juodmarškiniai paskelbė žinią, kad pabaigoje praeito mėnesio Etiopijos partizanai nudovijo 318 italų karininkų ir juodmarškiniam parsidavusių etiopų.

Taip jau juodmarškiniai pripažysta, kad partizanai atėmė iš jų gan svarbų Socota miestą. Jo paėmimui partizanams mušin vedė kunigaikštis Chebbede ir Ailu.

Karaliaus vietininkas Dudolfo Griaziani giriasi, būk kunigaikščius juodmarškinių kareiviai suėmė ir nukirto galvas. Taipgi sakosi išleidęs saviškiam įsakymą be pasigailėjimo žudyti pavergtuosius Etiopijos gyventojus.

TORONTO.—Balsų skaitymo oficialai rado dar 28 balsus, kurie buvo paduoti už darbininkų kandidatą J. B. Salsbergą. Tokiu būdu Hepburno šalininkas už darbininkų kandidatą gavo viršaus tik 151 balsą.

Nepavykus Kinus Nuveikti Granatomis, Naudoja Dujas

Kinai Atlaiko Smarkias Atakas ir Gręsia Japonams Jų Pasiryžimas Aukštas

SHANGHAJUS DAR VIS BOMBARDUOJAMAS

SHANGHAI, Spalio 12.—Japonai sukoncentravo milžiniškas jėgas Shanghajuje ir puolė Wengtsaopang distriktą, bet kinai atmušė japonus ir nuvijo už Wengtsaopang kanalo, per kurį japonai buvo perėję keletą dienų atgal.

Šioje atakoje japonai naudojo ne tik sunkiąją artileriją, orlaivyną, bet ir nuodingas dujas,

Spalio 10 dieną japonų orlaiviai bombardavo Kantoną. Jų taikiniu buvo garsusis Sun Jatsen universitetas ir neturtingais žmonėmis apgyventos apylinkės. Atakas atkartojo ir vakar. Užmušė daug senų žmonių ir vaikų.

Šiaurės Kinijoj gerai veikia raudonoji armija, kuri dabar pavadinta aštuntuoju rautu. Ji Hopeh provincijoje atmušė japonus nuo Sikhiachwang miesto, į kurį sueina svarbūs geležinkeliai. Taipgi japonams padarė didelių nuostolių.

Su atlaikymu didelių atakų ir naujų laimėjimų atsiekimų, Kinijos armijoje ir liaudyje auga didelis pasitikėjimas ir pasiryžimas nugalėti Japonijos užpuolikus.

Japonai Užpuolė Anglijos Ambasados Automobilius

SHANGHAI, Spal. 13.—Vakar važiuojant trims Anglijos ambasados automobiliams netoli Shanghajaus, juos pasivijo šeši Japonijos orlaiviai ir smarkiai apšaudė iš kulkosvaidžių.

Ant automobilių plevėsavo Anglijos vėliavos. Tai jau antras ant Anglijos ambasados automobilių užpuolimas. Pirmiau sužeidė Anglijos ambasadorių, o šį kartą niekam nepataikė.

Anglija del šių įvykių labai nervuojasi.

Nepaisydami Karo Minėjo Revoliucines Sukaktuves

SHANGHAI, Spalio 12.—Nežiūrint siaučiančio karo ir nepertraukiamo miesto bombardavimo, Shanghajaus žmonės paminėjo 26 metų sukaktuves nuo Kinijos revoliucijos, kuri įvyko 1911 metais.

Revoliucijos sukaktuvėms paminėti išleista manifestas, kuris ragina paaštrinti kovą prieš Japonijos užpuolikus. Įvyko daug mitingų ir demonstracijų. Beveik visose miesto dalyse iškelta anti-japoniški plakatai. Daug mitingų buvo sušaukta Francijos koncesijoje, b e t francūzų policija išvaikė demonstrantus.

Šaukia Japonijai Boikotuoti Konferenciją

TORONTO. — Kanados Lyga už Taiką ir Demokratiją spalio 22 dieną laikys konferenciją ir tarsis kaip pravesti Japonijos daiktų boikotą.

Konferencija įvyks Toronte, King Edward viešbutyje. Joje bus reikalaujama, kad Kanados valdžia panaudotų paskutinėj parlamento sesijoj išleistą muitų aktą ir skubiai uždėtų ant Japonijos prekių embargo.

NUSAVINO AMERIKIE Č I O VALDOMĄ ŽEMĘ IR ISDALINO BEŽEMIAMS

MEKSIKO MIESTAS.—Sulyg Meksikos prezidento įsakymo, Puebla valstijoj paimta iš amerikiečio Jenkins milžiniški žemės plotai, susidedanti iš apie 270,000 akrų ir jau dalinami bežemiams valstiečiams. Beveik visa žemė dirbama, iš kurios 20,000 akrų apsodinta cukrinėmis lendrėmis. Matininkai smarkiai dirba tos žemės dalinime.

Aragono Fronte Sustojo Ofenzyva

MADRIDAS, Spalio 11. — Aragono fronte valdžios kariuomenės žygiavimas pirmyn vakar laikinai sustojo. Fašistai smarkiai puolė Sabinango sektoriuje, bet lojalistai išlaikė svarbias pozicijas.

Fašistai teigia, kad jiems pavykę lojalistų artileriją atstumti nuo strateginio kalno, nuo kurio bombardavo Sanbinango. Tačiau paskutinėmis dienomis tam sektoriuje lojalistai penkiolika mylių pasivarė pirmyn.

Netoli Algerijos pakraščių du nežinomi naikintuvai užpuolė Ispanijos laivą Cope Rosa ir po valandos bombardavimo sudegino ir nuskandino. Į pagelbos šaukimąsi atskrido Francijos orlaiviai ir rado tik degantį laivą, o užpuolikai buvo jau prasišalinę. Žuvo šeši jūrininkai, o kitus francūzai išgelbėjo.

Meksika Reikalauja Uždėti Ant Japonijos Sankcijas

MEKSIKOS MIESTAS, Spalio 11.—Meksikos prezidentas Lazaro Cardenas laišku instruktavo Isidro Fabelą, Meksikos atstovą Tautų Lygai, kad jis imtų domėn Azijoje padėtį ir stovėtų už Tautų Lygos padarytų paktų panaudojimą. Reiškia už uždėjimą ant Japonijos sankcijų.

Prezidentas pabrėžė, kad tik su tokiais būdais galima išlaikyti Tautų Lygos įtaką.

Šis Meksikos politinis atsinešimas link Japonijos reikšmingas ir tuo, kad Meksika už tiesą neatboją sutraukyti su Japonija gerų ryšių, kuriuos per ilgą laiką palaikė.

Prasidėjo Naktinis Levanevskio Jieškojimas

MASKVA, Spalio 10.—Pirmu kartu visoj istorijoj, Michail Vodopijanov, Sovietų lakūnas jieškantis dingusių poliarinių lakūnų, vakar nakties metu perskrido šiaurinį polių ir dar kelias valandas skraidė ledynų apielinkėj, kur menama bus nusileidęs Levanevskis ir jo penki draugai.

Naktis buvo giedri ir mėnesieninga. Matymas buvo labai aiškus. Tik už kelių valandų atplaukė debesys ir del to lakūnas grįžo į Rudolf salas. Iš šios salos Vodopijanov tankiai skris jieškoti dingusiųjų.

SUSIRŪPINO "DORA"

DETROIT, Spalio 13.—Wayne universiteto viršininkai turi daug darbo iki pasiteisina visokiems smalsuoliams del fotografavimo nuogų studentų, kuomet juos priima į universitetą.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ONTARIJOS LIAUDIS NEAPGAUNAMA GRAŽIAIS PAŽADAIS

Tik praėję Ontarijos provincijos parlamento rinkimai aiškiai parodė, kad Ontarijos liaudis nenuperkama gražiais prižadais.

Ontarijos provincijos liaudis gerai žinojo, kad liberalais pasitikėti negalima, nes jie kartais parsiduoda milijonieriams, kaip kad padarė Hepburnas, tačiau ji jokiu būdu nemainė jų ant konservativų, kurie per šių rinkimų kampanija plyšo berėkdami prieš liberalus ir žadėjo visokių gerybių ir laisvių. Ji gerai atsiminė, kad konservativai yra tie patys vilkai, kurie per kelis desėtkus metų valdė ne tik Ontariją, o ir kitas provincijas. Ji atsiminė, kokias laisves davė konservativai, kai jie buvo valdžioje. Ontarijos liaudis pasirinko tą kapitalistinę partiją, kuri savo eilėse turi progresyviškesnių elementų. Ji pasirinko tą partiją, kuri greičiau nusilenkia prieš darbo žmonių reikalavimus.

Šie Ontarijos provincijos parlamento rinkimai labai reikšmingi. Tai rodyklis, kad žmonės nebebus valdomi pagelba propagandos. Konservativai naudojo dar niekad pirmiau nenaudotą demagogiją, kad tik apgauti liaudį, tačiau jie pasiliko veik ant vietos. Nežiūrint to, kad jie gavo keliom vietom daugiau, negu turėjo praeitam parlamente, jų laimėjimo nėra, nes liko neišrinkti abu jų partijos vadai, demagogas Earl Rowe ir atviras fašistas Drew, kuris reikalavo 98 sekcijos įvedimo. Ar tai ne smūgis, kuomet liko neišrinkti partijos vadai.

Ontarijos liaudis pasielgė teisingai atmesdama reakcionierius. Reikia manyti, kad ji supras ir toliau, kad reikia mobilizuotis į unijas, darbininkiškas organizacijas ir partijas ir vienytis, kad būtų kuo priversti liberalus susilaikyti nuo reakcinių žygių, kad būtų kuo gintis nuo reakcinių elementų, kurie nuo dabar pradės desperatišką kovą prieš liaudį ir jos judėjimą.

C.C.F TAKTIKA PAKENKĖ NE TIK SALSBERGO, BET IR C.C.F. KANDIDATŲ IŠRINKIMUI

Kaip pereitais metais, laike Toronto miesto tarybos rinkimų, taip ir šiuo kartu CCF pastojo kelią draugo J. B. Salsbergo išrinkimui. Jei ne CCF kandidatas, kuris gavo 880 balsų, Salsbergas būtų buvęs išrinktas, nežiūrint visų gengsteriškų Glasso talkininkų metodų, kuriuos naudojo laike rinkimų. Daleiskime, kad dalis Simono balsų būtų tekę liberalui, vistiek didesnė dalis būtų tekę Salsbergui, nes Simonas visgi kandidatavo ant CCF tikieto ir CCF vadai per radio šaukė visus CCF narius ir simpatikus balsuoti už CCF. O Saslbergui iki išrinkimo truko tik 179 balsų. Glass gavo 6,481, o Salsbergas 6,302 balsu.

Prie to, reikia pasakyti, kad pati CCF propaganda galėjo daug pakenkti. Paskutinėj radio kalboj CCF organizatorius Garland pažymėjo, kad Albertos valdžia (Social Credit) įveda fašizmą, o komunistai tą valdžią remią. Jis pakartotinai ragino balsuotojus nebalsuoti už Salsbergą, o už Simoną. Vietoj to, kad nurodyti tikruosius liaudies priešus, CCF vadas juos užtarė atakuodamas komunistus. Liberalų kandidatas Glass turėtų išreikšti padėką CCF vadams už talką šiuose rinkimuose.

Su tokia taktika CCF pralaimėjo ir tose vietose, kur ji tikėjosi laimėti. Sam Lawrence, kuris Ontarijos parlamente išbuvo nuo pereitų rinkimų, šiuo sykiu liko sumuštas. Neišrinkti ir kiti, kurie galėjo būti išrinkti. To priežastis ta, kad CCF didžiausias jėgas koncentravo tenai, kur jos kandidatai stovėjo prieš darbininkų kandidatus. Tur būt norėjo parodyti, kad CCF turi didesnę įtaką. Bet labai apsigavo. Ne tik kad negavo tos įtakos, bet dar prakišo savo kandidatą ir užsitarnavo sabotažninkų vardą.

Šie rinkimai aiškiai parodė, kad darbo žmonių balsų skaldymo taktika žalinga ne tik komunistmtas ir unijoms, bet ir pačiai CCF. Už tai dabar reikia pasimokinti. Reikia žiūrėti, kad miestų tarybų rinkimų metu nebūtų pakartota tokia biauri taktika. Ypatingai reikia atsiminti, kad šiais metais buržuazija dės daug didesnes pastangas neįleisti progresyvių atstovų. Jei šiais metais CCF pastatytų kandidatus penktam ir ketvirtam warduose (Toronte), tai ji pasielgtų tikrai biauriai. Darbininkai turi ją perspėti iškalno.

ALBERTOS PROVINCIJA RODO PAVYZDĮ VISAI KANADAI

Nežiūrint to, kad CCF šaukia, jog Albertos provincija įveda fašizmą (įvesdama laikraščių cenzūrą), Albertos provincijos valdžia yra progresyviškiausia iš visų provincijų valdžių. Tam pirodymų yra daug.

Pavyzdžiui, Albertos provincijos valdžia jau ilgas laikas grumiasi su finansieriais, kurie nenori leisti jai padidinti mokesčius kapitalistams. Ji buvo pravedus daugelį įstatymų, kurie buvo atsukti prieš finansierius. Kaipo tokie, jie, federalės valdžios arba aukščiausio teismo, buvo atmesti, vetuoti. Paskutiniu laiku įvedė įstatymą, kuris visai praktiškas. Tai minimum algų įstatymas, kuris reikalauja darbininkams mokėti ne mažiau $13.50 savaitę. Paskutiniu laiku priėmė rezoliuciją, kurioj reikalauja kad federalė valdžia skelbtų boikotą Japonijai, kuri žudo nekaltus Kinijos žmones.

Kas liečia laikraščių cenzūrą, tai klausimas labai painus. Cenzūra nelabai malonus žodis, bet prie tam tikrų aplinkybių gali būti reikalinga ir cenzūra. Reikia neužmiršti, kad Albertos provincijos kapitalistų spauda virto tiesiog melų maišu. Kad diskredituoti esamą valdžią, ji nesigėdina biauriausių melų. Prie ko buržuazija daeina, aiškiai parodo provincinai rinkimai Ontarijoj Konservativai, net ir liberalai, norėdami sumušti Salsbergą, leido visokių paskalų, skleidė visokius melus. Sakė, kad jei Salsbergą išrinks, tai jis uždarys visas sinagogas, košernas krautuves, visus žydiškus laikraščius ir t.t. Panašiai dabar dedasi ir Albertoj. Konservativai ir liberalai nesigaili biauriausių melų. Darbininkai priešingi buržuazijos cenzūrai, atsuktai prieš darbininkus, nes tos cenzūros tikslas suvaržyti tiesą. O jei cenzūra naudojama suvaržymui melų maišo, ji turi būti gera.

Žinoma, Social Credit valdžia daro klaidas, tačiau jokiu būdu negalima sakyti, kad ta valdžia įveda fašizmą. Toks pasakymas, kaip CCF organizatorius pasakė, labai žalingas, tarnaujantis reakcionieriams. Cocial Credit eilėse yra daug progresyvių žmonių, tik neturinčių aiškios politinės linijos. Bet jei jiems bus duodama patarimų, kaip veikti, kurion pusėn sukti valdžios liniją, jie gali sulošti progresui naudingą rolę.

KANADOS ATSTOVAS TAUTŲ LYGOJ PALAIKĖ JAPONIJĄ

Kanados valdžios atstovas Tautų Lygoj palaikė Japoniją, kada buvo balsuojama pasmerkimui Japonijos atakų ant Kinijos, susilaikydamas nuo balsavimo. Pasiteisinimui pareiškęs, kad jis priešingas tokiam skubotam darbui.

Tai labai biaurus elgesis. Kanados valdžia turėtų tą atitaisyti atšaukdama tą atstovą arba atšaukadma jo pasielgimą.

Kanada parduoda Japonijai labai didelį kiekį nikelio ir kitos karo medžiagos. Ji parduoda nikelį ir kitokią karo medžiagą ir kitoms agresingoms šalims. Tur būt del to Kanados atstovai Tautų Sąjungoje visuomet palaiko karo kurstytojus ir nekaltų žmonių žudytojus.

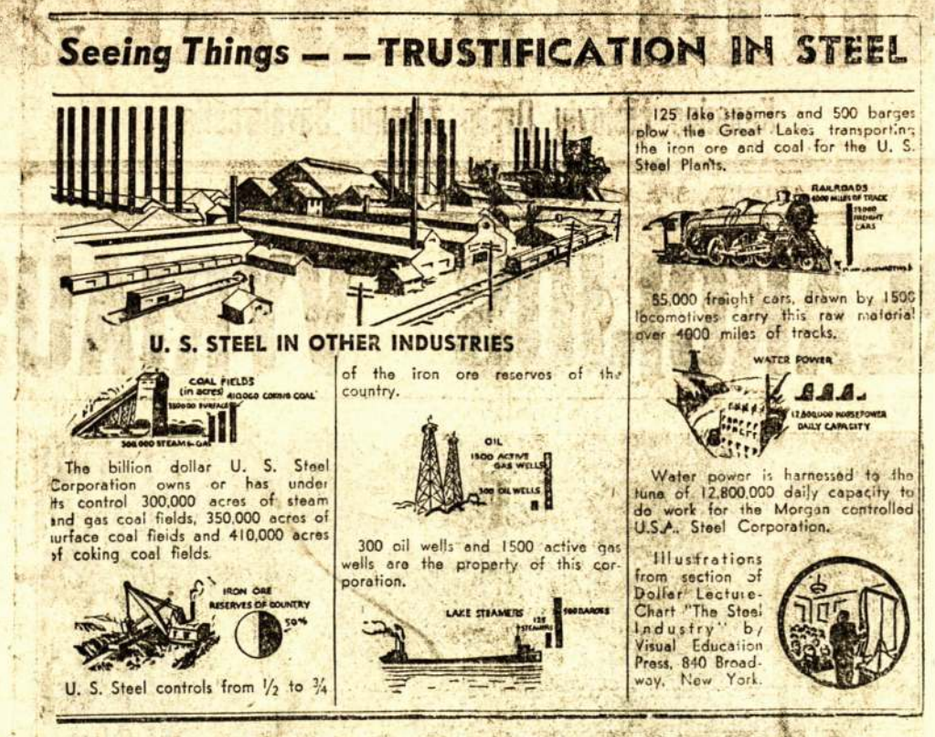

JAU BAIGIAS 11 METAI LIAUDIES PRIESPAUDOS

Politiniai Lietuvos Kaliniai Antifašistai Šaukiasi į Visuomenę Prašydami Ištiesti Jiems Pagelbos Ranką

A. Ragėnas

1. FAŠIZMO PRASIKALTIMAI PRIEŠ LIETUVOS DARBO ŽMONES

Štai jau greitai sueis 11 metų, kaip sunki fašizmo letena užgulė Lietuvos liaudies kūną. Žudynės, teroras, priespauda ir darbo žmonių persekiojimas—tai nuolatiniai fašistų viešpatavimo palydovai. Aplaistę savo budeliškas rankas keturių sušaudytų revoliucionierių krauju jau pačioj savo viešpatavimo pradžioj, Lietuvos fašistai ir toliau neatsisako sotintis darbo žmonių krauju. 1927 metų rudenį jie šaudo Tauragės sukilimo dalyvius—darbininkus ir valstiečius—išdrįsusius pakelti savo ranką prieš fašistinį viešpatavimą. 1929 metais fašistų samdiniai Kauno gatvėse nagaikomis kapoja darbininkus demonstrantus, išdrįsusius reikalauti laisvės darbo žmonėms. 1929—31 metais Kauno, Ukmergės ir kituos kalėjimuos fašistiniai budeliai nagaikomis, diržais ir revolveriais daužo politkalinius antifašistus, išdrįsusius darbininkų švenčių metu užd ainuoti darbininkų himną 'Pirmyn vergai nužemintieji.'' 1934 metais fašistų policija dujomis ir nagaikomis vaikė streikuojančius viešųjų darbų darbininkus Kaune. 1935 metais fašistiniai žudikai šaudo į Suvalkijos valstiečius, išdrįsusius pakelti balsą prieš nebepakeliamą savo padėtį ir prieš fašistinį jungą. Karo lauko teismai išsijuosę teisia valstiečius—suvalkiečių judėjimo dalyvius. Kaikuriuos iš jų sušaudo, o daugybę sukiša ilgiems metams kalėjiman. 1936 metais birželio mėnesį jie šaudo į ramią Kraujausko laidotuvių eiseną, užmuša darbininką Rožkevičių ir kitus ir daugelį sužeidžia. 1937 metų pradžioj fašistų policija ki sąmonės netekimo sumuša viešųjų darbų darbininką, paskui įmeta į Kauno kalėjimo rūsį, atsisako suteikti jam bet kokia medicinos pagelbą ir jis po trijų dienų miršta. Jis buvo sumuštas tik todel, kad drįso kartu su savo draugais pasipriešinti išnaudojimui, paskelbti streiką.

Fašizmo prasikaltimai prieš darbo žmones begaliniai. Fašistai uždarė visas legalias darbininkų profsąjungas. Jie uždarė socialdemokratų partiją, valstiečių liaudininkų partiją, krikščionių demokratų partiją. Jie uždarė socialdemokratiško jaunimo organizaciją "Žiežirbą," jie uždarė liaudininkiško jaunimo organizaciją "Lietuvos jaunimo sąjungą." To pačio likimo susilaukė ir Lietuvos Darbo jaunimo sąjunga, kurios nariai—darbininkai jaunuoliai—nepanorėjo klausyti fašistinių melų ir pradėjo stoti į antifašistinės kovos kelią. Jie persekioja katalikiško jaunimo organizaciją "Pavasaris." Jie uždarė katalikiškų moksleivių ateitininkų organizacijas gimnazijose, o dabar sugavę slaptai veikiant meta iš gimnazijos. Taip buvo prašalinta keletas ateitininkų iš Biržų ir Šiaulių gimnazijų. Fašistai atėmė Lietuvos liaudžiai bet kokias teises pareikšti savo valią per demokratinius rinkimus. Jie atėmė balso teisę jaunimui iki 24 metų, o teisę būti išrinktam jaunimui iki 30 metų. Fašistinis Lietuvos seimas susideda iš dvarininkų, buožių, fašistinių valdininkų, bet už tat jame nėra nei vieno darbininko, nei vieno valstiečio.

2. Į Kalėjimus Sugrūsti Geriausi Liaudies Sūnūs

Ne gana to. Lietuvos kalėjimai perpildyti geriausiais liaudies sūnumis, aktingiausiais kovotojais už liaudies reikalus, už Lietuvos nepriklausomybę. Už ką sėdi Lietuvos kalėjimuose politiniai kaliniai antifašistai ne vienus, ne dviejus, o ligus metus? Jie sėdi kalėjimuose, nes aktingai organizavo darbininkus del geresnės ateities, del teisės turėti savo viešas organizacijas, kad per jas ginti savo reikalus. Jie sėdi už tai, kad organizavo darbininkus per streiką išsikovoti sau darbo užmokesčio pakėlimą. Jie sėdi už tai, kad drįso viešai Suvalkijos laukuose susirinkti ir pareikšti protestą del nepakeliamos padėties, į kurią įstūmė valstiečius fašistų valdžia. Jie sėdi už tai, kad drįso šaukti del gręsiamo Lietuvos nepriklausomybės pavojaus iš hitlerinės Vokietijos ir pilsudskinės Lenkijos pusės, kad drįso reikalauti iš fašistų valdžios nedaryti nusileidimų hitlerinei Vokietijai, suteikti Lietuvos liaudžiai demokratinių laisvių, kad atgavus tas laisves Lietuvos liaudis sukrustų organizuotis atsispyrimui nuo hitlerinės Vokietijos ir jos sąjungininkės fašistinės Lenkijos užpuolimo. Jie sėdi kalėjimuose, nes tie politiniai kaliniai antifašistai yra nuosekliausi Lietuvos nepriklausomybės gynėjai, nes jie aktingiausi kovotojai už demokratines laisves, už Lietuvos liaudies gerovę.

3. Politiniai Kaliniai Antifašistai Visaip Persekiojami

Del visa to didžiausi Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės duobkasiai—fašistai jų taip neapkenčia. Fašistai, sukišę į kalėjimus geriausius liaudies sūnus, stengiasi sudaryti jiems kuo blogiausias gyvenimo sąlygas, kad kuo daugiausia antifašistų sulaužyti fiziniai ir moraliai. Fašistų kerštas ir neapykanta lydi politinius kalinius antifašistus kiekvienam žingsny. Paklausykite, ką rašo patys kaliniai.

a) IX Forto Urvuose

IX forto urvuose įtaisyto kalėjimo politkaliniai rašo š.m. liepos 10 dieną "Tiesoj," išeinančioj Lietuvoj nelegalėj spaustuvėj:

"Naujas IX forto viršininkas, kalinių pramintas 'Žemaičiu,' tikras žvalgybininkas ir pasižymi nepaprastais žiaurumais. Su prižiūrėtojų gauja ištisas dienas slankioja jis ties politinių kalinių kameromis, klausydamas, ką politkaliniai šneka. Pirmą kartą į kalėjimą pakliuvusius politkalinius visaip įbaugina ir kalbinėja juos, kad paduotų malonės prašymus. Prieš jo neklausančius panaudoja įvairias represijas. Jo išdresiruoti prižiūrėtojai už menkiausį daikteli tuoj rašo raportus. Už neėjimą del ligos pasivaikščioti—raportas, ir t.t. Baudžiamoj kameroj prigrūsta apie 20 politkalinių. Daug išvežta į Kauno kalėjimo baudžiamąsias. Karceriai nuolat pilni. Karceriu paverstas ir drėgnas , šaltas, be langų, visiškai tamsus urvas po geležiniais laiptais. Visi IX forto II aukšte laikomi kaliniai keletą kartų į dieną šiais laiptais lipa žemyn ir aukštyn, o klumpių sukeltas garsas panašus į griausmą. Tą turi pernešti šiame urve esą kaliniai. Į šį urvą kiša ir moteris. Kartą viršininkas, per šio urvo skylutę pastebėjęs, kad viena moteris dienos metu guli ant plikų narų, liepė narus išnešti ir ta moteris keletą dienų turėjo gulėti ant šlapių šaltų cementinių grindų. Del šitos pačios priežasties daugelis IXforto kalinių gavo reumatizmą. Politkaliniai nuolatos kratomi. Kratoms daryti pakviečiami iš Saugumo departamento žvalgybininkai. Politkaliniams trukdoma užsisakyti laikraščių. Ne visus laikraščių numerius kaliniai gauna. Ypač dažnai negauna 'Lietuvos Žinių' ir žydų laikraščių. Dažnai laikraščiai būna iškarpyti. Taip iš 'Lietuvos Žinių' buvo iškirpta prof. Leono paskaita apie Ispaniją. IX forte laikraščiai žadami visai uždrausti. Pirmoj eilėj šis sadistas stengiasi tokius kalinius nubausti be pridedamojo maisto, be rūkymo ir t.t. Vienam asmeniui, atvežusiam kaliniui maistą, šis sadistas pareiškė, kad visus politkalinius reiktų sušaudyti, kam esą griauna fašistinės valdžios pamatus."

b) Šiaulių Kalėjime

Panaši padėtis ir Šiaulių kalėjime. Štai ką rašo patys kaliniai iš Šiaulių kalėjimo "Liaudies Pagelboj," išėjusioj nelegaliai Lietuvoj 1937 m. birželio m.:

"Šiaulių sunkiųjų darbų kalėjime sėdi virš 100 politkalinių antifašistų. Jie laikomi didžiausiame susikišime. Pav. 55 ir 52 kamerose, kur tėra po 13 vietų, laikoma po 24 žmones. Tad daugelis priversti gulėti ant žemės. Bendrai Šiaulių politkaliniui tenka vos 1 kvadratinis metras grindų ploto. Kadangi į darbus 35 žmonės nuėjo pasiskųsti viršininkui, kad tai pasitičiojimas laikyti žmones tokiose sąlygose, jis atsakė: 'Ir tičiosimės.' Norėjom užsisakyti laikraštį iki rugpiūčio 1 d., bet mums atsakė, kad galima tik iki liepos 1 d. Toks esas parėdymas iš ministerijos. Bijom, ar tai nereiškia nuo liepos 1 d. visišką laikraščių uždraudimą kaliniams. Viršininkas pranešė, o prokuroras patvirtino, kad biedniems visai neleistų maisto. Jau kaikuriems neleidžia.

Pas mus labai daugelis išeinančių draugų neturi kuo apsivilkti ir apsiauti. Šiais metais išeis keletas basų, jei kas iš turinčių neatiduos jiems savo batukų."

c) Telšių Kalėjime

Tas pats laikraštis rašo apie Telšių kalėjime sėdinčius politinius kalinius antifašistus:

"Telšių kalėjime yra 8 politiniai kaliniai. Jie išmėtyti po kriminalinių kameras, siunčiami prie sunkiausių darbų—durpių kasimo ir kit. Už darbą gauna 30 centų dienai. Administracija, ypač vyresnysis prižiūrėtojas Kazlauskas, elgiasi labai blogai. Del menkniekių baudžia karceriu 'paromis.' Medicinos pagelbos beveik jokios nėra. Vietoj vaistų duoda 'parų.' Daktaras Braude visai nesiskaito su kaliniais ir vadina simuliantais."

d) Raseinių Kalėjime

Naujai pastatytas Raseinių kalėjimas skiriamas jaunimui—politkaliniams antifašist a m s jaunuoliams. Dabar ten etapais iš visų kalėjimų veža kalinius, turinčius mažiau 30 metų. Apie tą kelionę etapu politiniai kaliniai šitaip rašo savo laiške:

"Kol etapu nugrūda į vietą, tenka pereiti per kelių kalėjimų 'čiščių,' tai yra pereinamąsias kameras, kur nei poilsio, nei valgio normaliai negali gauti. Be to apsėda įvairūs parazitai ir žmones nuveža į naują pragarą tikrai turtingą parazitais. Matę pasakoja, kad tie kalinių pervežimai sudaro tikrą vaizdą iš rusų rašytojų veikalo "Mirusiųjų namas.' Jaunuoliai ir paaugliai apkalami geležiniais pančiais, kuriuos visame kelyje turi vilkti ant kojų ir rankų. Nesiskutę, nesiprausę, pereinamuose susivėlę, jie atrodo be laiko nusendintais, pančių prilenktais prie žemės. Bet kai pakeliui sutinka kituose kalėjimuose savo draugus, jie žvaliai dairydamiesi kelia kumštis ir pančiai ant jų kojų žvanga kaip paniekos garsai jų sukaustytojams."

Kokiose sąlygose tenka gyventi Raseinių kalėjime, rašo patys kaliniai "Liaudies Pagelbos" 1937 m. birželio mėn. numeryje: "Raseinių kalėjime politinius kalinius antifašistus dabar smarkiai kotavoja, baudžia už dalinimąsi maistu, izoliuoja žydus nuo lietuvių, daugelį laiko vienutėse. Svarbiausia, kad jie neturi ko valgyti."

(Bus daugiau)

Organizacijos turi išnešti rezoliucijas, reikalaujančias, kad Kanados valdžia pakeistų savo užsienio politiką, nešančią žalą ne tik taikai, bet ir Kanados vardui. Ar gražu, kuomet šiandien Vokietiją, Italiją ir Japoniją visas svietas smerkia?

Susmuko Fašistų Mitingas Reginoj

Spalio 7 dieną Reginoj prasidėjo Kanados fašistų unijos konferencija, bet labai nepavyko. Į konferenciją pribuvo tik apie pora tuzinų fašistinių pastumdėlių, tačiau ir tiems didelę baimę įvarė Reginos žmonės.

Sulyg Komunistų Partijos nurodymų, piliečių anti-fašistinis komitetas išleido 10,000 fašistus numaskuojančių atsišaukimų ir jais nuklojo visą miestą. Taipgi darbininkai pastatė savo pikietus po visą miestą, kurie nešiojo obalsius, nurodinėjančius Vokietijos fašistų agentų veikimą Kanadoje. O vakare, laisvę mylinti žmonės, miesto salėje surengė masinį mitingą, kuriame kalbėjo daug žymių veikėjų ir intelektualų.

Todel ir daugelis fašistų išsigando ir apleido savo konferenciją: nuo poros tuzinų delegatų skaičiaus susitraukė tik iki šešių. Tada fašistai atšaukė savo popietinę sesiją ir nekurie nuėjo į priešfašistinį mitingą.

Priešfašistiniame susirinkime kalbėjo ir viena kinietė, daktarė Wong, kurios kalba pasitikta su entuziazmu. Be to, priimta protesto rezoliucija prieš Japoniją ir kita pasiųsta Kanados valdžiai, kad ji instruktuotų Ženevoj esančią Kanados delegaciją reikalauti, kad ant Japonijos būtų uždėtos sankcijos.

Pastabos

Ontarijos provincijos valdžios rinkimai jau praėjo. Laimėtojais išėjo liberalai. Teisybė, prakišo kelias vietas konservativams, bet labai mažai. Žinoma, ir tas vietas prakišo tik del Hepburno atakų ant CIO unijų. Jei ne Hepburno atakos ant CIO, konservativai būtų ne tik negavę tų kelių naujų vietų, bet dar netekę kelių tų, kurias turėjo.

Tačiau, reikia pažymėti, ir tie balsuotojai, kurie balsavo už liberalus, toli gražu ne viską užgyrė, ką Hepburnas daro. Už liberalus paduoti balsai nereiškia užgyrimą Hepburno atakų ant unijinio judėjimo.

Liaudis už liberalus balsavo todel, kad nenorėjo grįžti prie konservativų režimo, o kito pasirinkimo nebuvo. Darbininkiškos partijos, būdamos nesantaikoj, negalėjo sudaryti taikios jėgos, kuri valdžios vadžias galėtų paimti į savo rankas.

Teisybė, buvo galima pasirinkti darbininkų partijų statomus kandidatus, balsuoti už juos ir išrinkti progresyvių atstovų grupę, bet daugelis labai bijojo, kad tuomi nepadėti konservativams.

* * * * *

Nežiūrint to, kad konservativai laimėjo kelias naujas vietas, vistiek pas juos didelė panika. Jie jaučiasi baisiai sumušti. Gandai eina, kad Earl Rowe, konservativų vadas, žada režignuoti iš partijos vadovybės. Spauda skelbia, kad konservativai negali išmanyti, ką jiems dabar daryti.

Toks konservativų atmetinas, kokį padarė Ontarijos provincijos žmonės, yra labai reikšningas. Jis sukūlė konservativų viltį laimėti rinkimus ir kitose provincijose. Reakcijai užduotas didelis smūgis.

* * * * *

Veikiausiai šį rudenį įvyks rinkimai ir Albertos provincijoj. Gandai eina, kad Social Credit premjeras leisis į rinkimus ir per juos ieškos žmonių nuomonės apie jo valdžią ir jos politiką. Ontarijos rinkimai suteiks jam drąsos skelbti naujus rinkimus, nes pamatė, kad seniems vilkams žmonės nepritaria nors jie apsivilkę avių kailiais.

Tačiau Albertos darbininkai turi mokintis iš Ontarijos darbininkų klaidų. Jei jie nori išrinkti nors keletą savo žmonių, jie turi prieiti prie vienybės savo tarpe.

* * * * *

Kaip nekalbėsime, turime pripažinti, kad amerikiečių (kartu ir kanadiečių) veikimas už demokratijos Lietuvoje atsteigimą neina sutartinai su Lietuvos liaudies kovomis.

Pavyzdžiui, pastaruoju laiku Lietuvoj buvo vedama didelė kampanija už amnestiją politiniams kaliniams antifašistams—renkami parašai po amnestijos įstatymo projektu, po kuriuo pirmaisiais pasirašė buvę prezidentai Grinius ir Stulginskis, profesorius Čepinskis ir kiti žymūs žmonės, o amerikiečiai tuo laiku visai tylėjo. Neišnaudota proga išpopulerizavimui tos kampanijos. Taipgi ir parama buvo užmiršta.

Reikia tada daugiau veikti, kada Lietuvos liaudis daugiau reikia. Tik tokiu būdu galima padaryti pasekmingomis visas kovas už Lietuvos liaudies teises.

* * * * *

Iš draugų lethbrigiečių gavau laišką, kuriame jie prašo paaiškinti, kaip jie gali nominuoti į KVK, kuomet jie nežiną nei vieno iš Montrealo lietuvių. Kadangi tokia padėtis gali būti ir kiose kolonijose, noriu tarti kelis žodžius per spaudą.

Teisybė, kad sunku nominuoti tokioms kolonijoms, kurios nepažįsta montrealiečių. Bet iš to išeitis nėra. Visų montrealiečių sąrašo patiekti arba per spaudą paskelbti negalima. Taipgi ir paskelbus nebus galima žinoti, kurie geresni.

Jei draugai nežinote ką nominuoti, tai praneškite KVK, kad nenominuojate. Nominuos montrealiečiai, kurie geriau žino, kurie draugai ar draugės turi būti išrinkti. Pagal juos bus galima spręsti laike balsavimo.

Tačiau man atrodo, kad spaudoj buvo skelbta pavardės daugelio ir gana veiklių montrealiečių. I š jų pasidarbavimo galima spręsti, kuriuos galima nominuoti. Pavartykite Liaudies Balsą ir rasite.

J. Yla.

Ispanijos Žmonės Džiaugsmingai Pasitinka ir Sveikina Tarptautinius Kovotojus

Štai jau ir Ispanijos rubežius! Visi pradžiugome. Nežiūrint, kad buvome pusėtinai suvargę, susėdome į trokus ir pradėjome dainuoti Interancionalą ir kitas revoliucines dainas.

Keletas mylių kelionės, jau ir Ispanijos kaimas. Prie jo mus pasitinka žmonės, kelia dešines rankas, kietai suspaudžia kumštis ir šaukia:

—Salud komerado—sveikina.

Mes pakartojome tuo patim. Užkandome jų atneštų valgių, paragavome ispaniško vyno, sėdome atgal į trokus ir važiavom į didesnį miestą, kuriame randasi geležinkelis ir Tarptautinės Brigados vyriausia kvatiera.

Kelias išvingiuotas tarp kalnų. Vietomis net baisu pažiūrėti žemyn, nes kelių šimtų pėdų pakalnės. Tačiau įgudęs troko vairuotojas, greitai leidžia mašiną ir neatboja vingių nei pakalnių. Pakelėse dirbantieji žmonės, ar sutikti miesteliuose, pažįsta, kad važiuoja kitataučiai savanoriai, reiškia džaugsmą, kad pasaulio darbininkai atvyksta išgelbėti demokratiją nuo pasaulinio fašizmo—kelia aukštyn sugniaužtas kumštis ir džiaugsmingai sveikina.

Šimtas kilometrų kelionės vieškeliu, jau ir Tarptautinės Brigados vyriausia kvatiera. Miestas nemažas, nors toli frontas, bet matosi daug kariuomenės. Mat į šį miestą vieni atvyksta, kiti išvyksta, tai ir eina didelis judėjimas.

Mums šiame mieste bebūnant ant jo mėgino užpulti fašistų orlaiviai. Tačiau jie priskrido tik 20 kilometrų prie miesto. Valdžios orlaiviai fašistus pasitiko ir nuvijo.

Tarptautinės Brigados vyriausybė mus sutvarkė ir nemažą būrį įvairių tautų savanorių susodino į traukinį ir pasiuntė toliau. Traukiniui sustojus didesnėse stotyse mus pasitiko daugybė žmonių: mokyklų vaikai dainavo Internacionalą ir No Pasaran; daugiausia mus pasitiko moterys, merginos ir vaikai, bet visi sugniažę kumštis šaukė **"Salud komerado."**

Visa pakele, važiuojant per Barceloną, Valenciją iki Albacetei, matėsi, kad važiuojam per karo apimtą valstybe, visur daug kariuomenės. Bet štai ir Albacetė. Čia prie stoties išsirikiavęs kareivių būrys ir orkestras. Mūsų pasveikinimui užgriežė Internacionalą. Orkestro lydimi maršuojam miesto gatvėmis. Žmonių pilnos gatvės. Visi džiūgauja, kelia aukštyn kumštis ir šaukia **"Salud komerado!"**

Ispanija gražus ir turtingas kraštas, nors vietomis kalnuotas. Auga šiltų kraštų vaisiai, bet liaudis suvarginta ir neturtinga, nes viską valdė stambūs buožės ir turčių klasė. Tik dabar, kada jau pasiliuosavo iš po ponų jungo, tai laisvosios Ispanijos užfrontėse prasideda kurtis naujas gyvenimas. Už tai liaudis yra pasirengus kovoti iki paskutinių jėgų, kad tik sutriuškinus fašizmą ir išlaikius laisvę.

Mums atvykus į Ispaniją paaiškėjo, kad mūsų tarptautinis būrys susideda net iš 14 tautų vyrų. Mums, atvykusiems iš Šiaurės Amerikos, atvykti buvo ne labai sunku, bet iš Europos šalių, kurias valdo fašistai, tai tikrai sunku. Nekuriems teko eiti pėstiems po mėnesį ir daugiau laiko.

Štai, vienas lenkas iš Varšuvos pasakoja apie savo sunkią kelionę. Iki jis perėjo rubežių, tai net tris kartus jam teko atsidurti kalėjime. Už tai atsedėjo net du mėnesiu, bet vistiek perėjo ir atvyko Ispanijon. Darbininkų pasiryžimą negali nugalėti nei fašistinis rėžimas. Iš fašistinių šalių atvyksta Ispanijon šimtai darbininkų, kad pagelbėti nugalėti banditą Franką ir jo talkininkus—Mussolinį ir Hitlerį. Ir jie bus nugalėti, nes Ispanijos liaudį ir jos valdžią remia viso pasaulio darbininkai.

Ant pabaigos noriu pasakyti pora žodžių ir jums draugai, Kanados lietuviai. Jūs jau gausiai parėmėte Ispanijos kovotojūs, bet neužmirškite sulyg savo išgalės remti ir toliau. Jūsų paaukuotas kiekvienas daiktas ir centas Ispanijos kovotojams duoda didelę paramą. Ispanijos darbininkų laimėjimas reiškia viso pasaulio darbininkų laimėjimą.

Kada išvyksiu į frontą, parašysiu daugiau, o dabar užteks.

SALUD KOMERADO!

J. Malickas

Plaza del Altozano,
S. R. I. 283,
Albacete, Spain.

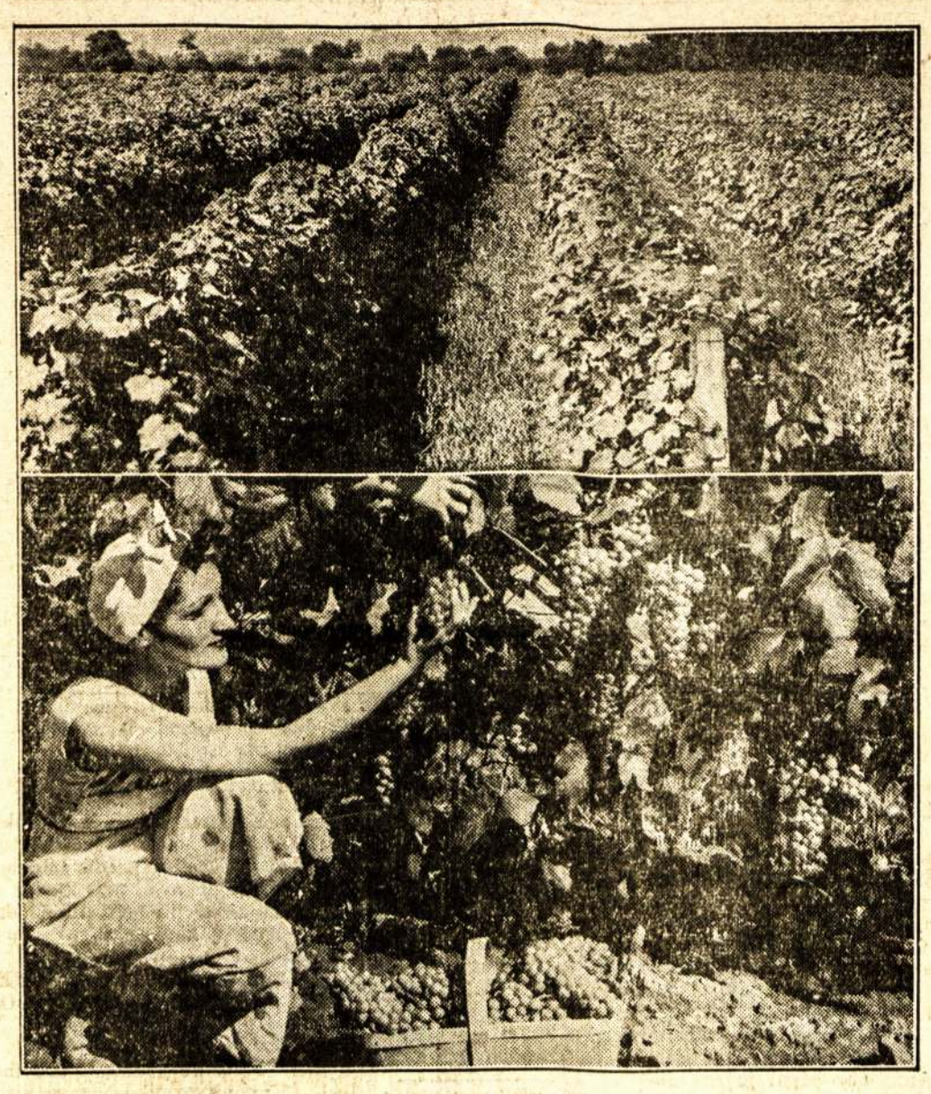

Atomai Yra Visako Pradžia

Mūsų žemelė ir kiti dangaus kūnai iš tolo atrodo nedalinamomis masėmis, betgi mes puikiai pažįstame savo planetą ir žinome, kad ant jos yra milijonai skirtingų gyvių, augalų ir mineralų. Gyviai skirtingi nuo augalų. Pirmieji juda, santykiauja vienas su kitu, o antrieji visą savo gyvenimą praleidžia vietoje, bet kaip pirmieji, taip ir antrieji, atgyvenę savo laiką, miršta ir išnyksta iš šio pasaulio. Šią visą gyviją ir augmeniją paprastai vadiname visos žemės grožiu ir papuošalu. Be šių dviejų grupių įsivaizdiname žemę tuščia, niekam neverta ir mirusia, kaip piešiama biblijinėse pasakose.

Tačiau šale augmenijos ir gyvūnijos matome nemirštančius elementus, kaip tai žemę, vandenį ir orą, o tik keičiančius savo pavidalą. Niekam nepaslaptis, kad pastarieji daiktai milijonus kartų nusveria pirmuosius. Sulyginus visą gyvūniją ir augmeniją su visa planeta, tai gausis tik menkutė dulkelė prieš didžiulį rutulį. O dar svarbiau, tai ar būtų žmogus, ar gyvulys, medis, ar kitokis augalas, analogiškai patyrinėjus gauname aiškią išvadą, kad jie nėra kokiu stebūklingu būdu ant žemės nupuolę, bet per ilgą laiką, savo komplikuoto organizmo dėka, traukę netiesioginiai iš žemės ir oro syvus ir iš jų susiformavę. Bet gamtoje toks įstatymas, kad nežiūrint kaip gyvūnas ar augalas paimtus iš žemės mineralus perkeistų, prisieina laikas ir vėl jis turi juos žemei grąžinti.

Tai toks jau gyvenimo ratas. Bet visgi aiškiai matosi, kad kiekvienas gyvūnas, augalas, pagaliau ir mineralas griežtai skiriasi nuo vienas kito. Kame gi dalykas? Kodel gyvūnų klasės skiriasi nuo viena kitos? Kodel augalas skiriasi nuo augalo, mineralas nuo mineralo ir taip toliau? Gal jie subudavoti iš skirtingos medžiagos ar kitaip? Rodos, kad ne! Juk kiekvienas augalas traukia iš žemės kalkes ir kitas reikalingas medžiagas, pagaliau tuos augalus peša jautis, ar kitoks gyvūnas, bet visgi jie nuo augalų griežtai skiriasi. Aiškus dalykas, kad jie paima tas pačias medžiagas, bet dėka savo ištobulinto organizmo, jas kitaip sunaudoja ir savo kūno sudėtimi didžiai skirtingi. Bet vistiek medžiaginiu atžvilgiu yra iš to paties molio nulipinti.

Taipgi iš kitos pusės žinome, kad mokslininkai iki šiam laikui visame pasaulyje yra priskaitę tik apie 100 elementų, kurie skiriasi tiktai į keletą klasių. Kas, moksliškai sakant, reiškia visus daiktus, paeinančius iš tos pačios pagrindinės medžiagos. Kaip keista, medžiagos pavidalų visai maža, o daiktų nesuskaitoma daugybė. Neminint gyvūnų ir augalų, paimkime tik mineralus. Auksas, sidabars, deimantas, geležis, varis ir kita jų daugybė skiriasi ne tik savo spalvomis, bet ir elastingumu, kietumu ir kitokiomis ypatybėmis.

Kame gi dalykas? Juk visuose yra tie patys elementai vienokioj ar kitokioj kiekybėj? Į šį klausimą mokslas atsako, kad mineralų pavidalas ir kokybės paeina nuo atomų giminės.

Atomas yra nedaloma medžiagos dalelė, pati smulkiausia, turinti tiktai vieną šimtamilijoninę centimetro. Iš atomų susidede ne tik pati žemę, ant jos esantieji augalai ir gyvūnai, bet vanduo ir oras. Atomai randasi kietuose metaluose, skysčiuose ir garuose, Ką tik smulkiai panagrinėsi, visur atrasi atomus.

Pavyzdžiui, visi metalai susideda iš kristalų, kristalai iš atomų, kurie jau aprėžia metalo ypatybę, o atomai yra susidėję iš elektrizuotų dulkių, vadinamų elektronų. Elektronas yra mažiausia elektros vienutė, jis yra energijos pavidalo. Jų yra daugelis ypatybių. Iš kokių elektronų atomas paeina, tokią jis mineralams suteikia ir ypatybę.

Tad abelnai, metalo ypatybė pareina nuo to, kokie į jį įeina kristalai, atomai ir elektronai, bet raktu į visokią struktūrą vistiek pasilieka atomai, nes jie gamtos pagelba arba ir dirbtinu būdu jungiasi prie vienas kito ir sudaro masę.

Šiandien mokslas apie atomus yra didžiai svarbus. Vieni juo rūpinasi, kad galėtų išaiškinti įvairias kriminalystes, kiti—kad pažinti žemės sudėtį ir atrasti kaip galima gauti didelių turtų, o dar kiti atomuose ieško milžiniškos energijos ir naujų kūnų pavidalų.

Štai šiame puslapyje matome atvaizduotą įrankį skaldyti atomams. Kam tas reikalinga? Nagi, atomų skaldymas ateityje gali atnešti daug didesnę naudą žmonijai, negu kad dabar turima iš elektros, radio ir motoro. Viena, atomuose glūdi milžiniška jėga, su kuria ateityje tikimasi sukti mašinų ratai, varyti traukiniai ir kita, iš suskaldytų atomų tikimasi vystyti nauji augalai, sutverti nauji metalai, nes jie yra raktas į visas gyvąsias ir negyvąsias formas. Už tai šiandien budavojama įvairūs įrankiai ir prie tokių brangių išlaidų jie tyrinėjami. Dabar elektros pasaulis, bet niekas neabejoja, o tikisi, kad pasaulio ateitis priklauso atomams. Su jų suskaldymu tikimasi gauti ne tik energiją, augalų pakaitas, bet galimybių keisti ir žmogaus organizmą.

Ypatingai daug pažangos su atimų skaldymu yra padarę Sovietų Sąjungos mokslininkai. Žemiau telpantis įrankis vaizduoja atomams skaldyti įrankį Suvienytose Valstijose, Pitsburge.

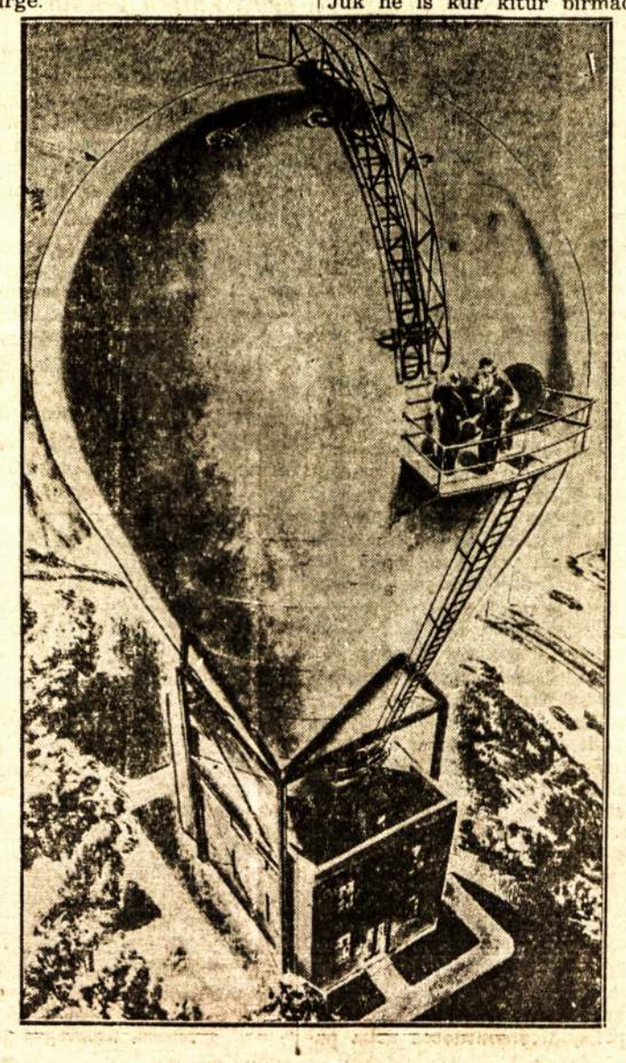

ŠALTOSIOS KANADOS VYNUOGIŲ LAUKAI

Ne po visą Kanadą vaikščioja eskimai, o indėnai gaudo laukinius kralikus, kaip kas mano. Šale pagarsėjusių kviečių laukų, milžiniškų miškų ir skaluotų aukštumų, kur per tūkstančius mylių kelionės nesimato nė jokio vaisinio medelio, kaip kur randasi plotai, kur net ir vynuogės auga. Štai paveikslėlyje matome gražiai žaliuoja vynuogėnojais pasipuošę laukai ir mergina džiaugiasi išsikerojusiais vaisiais.

Tai kampelis, kuriame ištikro keleiviui susidaro malonus įspūdis. Šie gražūs sodai randasi Niagara pusiausalyje ir tai ne visam, bet tik prie Ontarijos ežero vakarinio galo, nuo Hamiltono iki Niagara Falls.

Čia, ačiū Ontarijos ežero žemumai ir Erie ežero aukštumai, randasi graži pašlaitė, kuri tęsiasi apie 50 mylių ilgio ir apie 2—8 mylias pločio, auga daugybė įvairių vaismedžių ir šiltųjų kraštų vaisiai—vynuogės.

Ir tai vynuogių farmeriai užaugina ne tik sau pavalgyti, bet užverčia vyno fabrikus, Hamiltoną, Torontą ir kitus miestus. Šiemet užaugino virš 31 milijono svarų. Tai milžiniška produkcija nedideliam žemės plote.

Šiuo kampeliu vasaros laiku gėrisi daugelis Ontarijos gyventojų, bet šale gerų ypatybių jis kanadiečiam suteikia ir blogų. Juk ne iš kur kitur pirmadieniais kaip kam būna dideli galvos skaudėjimai, o iš šio kampelio produktų.

Kaip ten nebūtų, bet Kanados lietuviams tenka priminti, kad ne visi gyvena ten, kur siaučia šalti vėjai ir nesimato jokių vaismedžių, Visgi yra tokia šalis, kurioje sirpsta ir vynuogės. Netoliese nuo šių vynuogių yra keli desėtkai mūsų tautiečių, kurie vaikščioja ir gėrisi tabako laukais. Tik visa bėda, kad šie abu augalai kaip kam sudaro daug išlaidų ir nesmagumų.

Montrealo Siuvėjų Uždarbiai Padidėjo.

MONTREAL. — Montrealo sukniasiuviai po laimėjimui praeitą pavasarį streiko, kuriam vadovavo International Ladies Garment Workers Unija, eina prie galutino susitvarkymo. Presorių skyrius jau turi pildomąjį komitetą, kuris jau veikia tvarkydamas presorių reikalus. Taipgi išrinkta opereitorių ir finišerkų skyriaus pildomasis komitetas, kuris užtvirtintas spalio 6 d. masiniam sukniasiuvių susirinkime.

Tam pačiam masiniam mitinge Montrealo sukniasiuvių organizatorius Bernard Shane išdavė platų raportą iš I.L.G.W.U. ką 262 lokalas yra neveikęs per metus laiko. Raporte gyvais pavyzdžiais atspindėjo, kad atsiekta milžiniški laimėjimai. Palyginamai per trumpą laiką, 6-7 mėnesių laikotarpį suorganizuoti virš 5,000 sukniasiuvių ir išvesti streiką š.m. balandžio mėnesio pabaigoj. Streikas laimėtas dideliais atsiekimais. Visoj suknelių išdirbystės industrijoj iškovota unijos pripažinimas, algų pakėlimas ir darbo valandų sutrumpinimas. Šiandien kiekvienas darbininkas jaučiasi, kad dirba unijos dirbtuvėj, kur darbo sąlygos lengvesnės ir algos didesnės. Nors dar ne visur darbininkai gauna minimum algas, bet didesnėj pusėj dirbtuvių jau gauna; kur dar negauna minimum, unija veda kovą už tai.

Aišku, ne visur lengva iš karto gauti minimum algas. Bet reikia atsižvelgti į tai, kiek pirmiau Montrealo sukniasiuviai uždirbdavo. Pav., unija presoriams nustatė minimum $24.00 už 44 valandų darbo sąvaitę. Bet gi pirm streiko daugelyj vietų presoriai uždirbdavo $12.00—$15.00 per savaitę. Ir dabar iškovoti iki $24.00, tai reikia pastangų ir laiko. Tas pats ir su finišerkom. Pirmiau jos uždirbdavo $7.00—$8.00 per sąvaitę, o dabar minimum $12.50. Bet ne visur ir jos gauna minimum algą.

Opereitorkom minimum alga $16.00 per sąvaitę; jos dirba akordinį darbą ir beveik visos padaro minimum, kitos daug daugiau. Bet unija veda neatleidžią kovą, kad visi ir visos suknelių siuvėjai-os uždirbtų prigulimą atlyginimą. Ir tas bus atsiekta. Tačiau nereikia manyti, kad unija yra kokia atskira įstaiga, kuri turėtų rūpintis mūsų reikalais, be mūsų pačių darbo, be mūsų unijiniu reikalu rūpinimosi. Mūsų visų pareiga rūpintis unijos stiprinimu, lankyti susirinkimus, diskusuoti kylančias darbininkų problemas, palaikyti kooperaciją su unijos vadovybe. Tik tuomet galėsime atsiekti savo tikslą—iškovoti aukštesnes algas ir pagerinti darbo sąlygas tose dirbtuvėse, kuriose mes dirbame.

Taipgi, Bernard Shane išdavė ir finansinį raportą. Pasirodė, kad nuo pradžios unijos organizavimosi iki dabar I.L.G.W.U. centras iš Jungtinių Amerikos Valstijų Montrealo sukniasiuivų organizavimui ir išlaikymui yra padaręs apie $69,000 išlaidų, o iš jų gavęs ne pilnai $11,000. Šis faktas į šipulius sudaužo Kanados reakcionierių melus, būk Jungtinių Valstijų unijos siunčia savo agitatorius į Kanadą, kad pasipinigauti iš Kanadoje organizuojamų unijų.

Dzūkų Ainis

BERLIN, Rugsėjo 12.—Čionai atvyko "ištremtasis" Windsoro kunigaikštis Edvardas. Jo pasižiūrėti susirinko daug smalsuolių ir sveikino hitleriniais metodais. Kunigaikštis atsakė tuo patim, net keletą kartų ištiesdamas ranką.

VISOS REAKCININKŲ JĖGOS SUJUDO PRIEŠ ROOSEVELTO PASAKYTĄ KALBĄ

KARTU PASIRODĖ KAS REMIA ŽMOGŽUDYSTES

Praeitam Liaudies Balso numeryje buvo trumpai parašyta, kad Suvienytų Valstijų prezidentas Rooseveltas, atidarydamas Čikagoj tiltą, pasakė kalbą, kuria susidomėjo ne tik čikagiečiai, bet ir visas pasaulis. Už tai tenka šiame numeryje apie ją plačiau prasitarti.

Pirmiausia tenka pastebėti, kad Rooseveltas nepasakė nieko naujo, o tik pakartojo vieną dešimtąją dalį to, ką nekartą Ženevoje yra pasakęs Sov. Sąjung. užsienio komisaras Litvinovas ir eilė darbininkų klasės vadų per visą pasaulį. Rooseveltas neatsistojo prieš čikagiečius su aiškiai išdirbtais planais ir nesiūlė pradėti jų vykdinti gyveniman, o pasakė tik tą, kad be paskelbimo karo, be mažiausio įspėjimo, ar bet kokio pateisinimo civiliai žmonės, jų tarpe moterys ir vaikai, yra begailestingai žudomi bombomis iš oro. Taipgi, kad vadinamos taikos laikais yra puolami ir skandinami laivai be priežasties ir įspėjimo. Toliau prezidentas nurodinėjo, kad Amerika nesitikėtų, jog ji paliks neužpulta. Taipgi, kad nekenčianti karo ir norinti taikos. Nurodinėjo, kad tos valstybės, kurios brangina savo nepriklausomybę ir laisvę, ir pripažįsta ir gerbia savo kaimyno teises gyventi laisvai ir taikoje, turi dirbti kartu už triumfą teisės ir moralinių principų, kad taika, teisingumas ir pasitikėjimas užviešpatautų pasaulyje. Tam visam išlaikyti turi būt panaudojamas visų valstybių susitarimas ir pastangos. O kitaip, tai žūsianti visa pasaulio civilizacija.

Nors prezidentas neįvardino civilizacijai gresiančių valstybių ir nepaaiškino kokių priemonių jis imsis, tačiau jo kalbai priduota sensacinės reikšmės ir apie ją atsiliepiama visuos pasaulio kraštuos. Kodel taip? Viena, kad šiandieninėse kapitalistinėse valstybėse iš valstybių galvų tokią kalbą girdėti yra didelė retenybė, nes visi jau žvangina ginklais, o antra, tai Roosevelto kalba pasaulyje buvo suprasta kaipo plačios Amerikos liaudies kalba, pasakanti, kad Amerikos liaudis jau piktinasi nekaltų žmonių žudynėmis ir linkus dėtis prie taiką palaikančių jėgų. Už tai ji ir tapo sensacinės reikšmės.

Apie ją gerai atsiliepė Francijos liaudies fronto valdžia įvertindama Suvienytų Valstijų žengimą link moralinių jėgų. Kiek lengviau atsiduso ir Tautų Lyga, kurią dabartiniu laiku iš visų pusių temdo karo debesiai. Žodžiu, Roosevelto kalba taiką mylinčiam pasauliui tapo lyg ir šviesos kibirkštėlė, paklydimo atsitikime. Bet iš kitos pusės ji suerzino visus reakcininkus, kurie iš visų užkampių iškišo savo galvas pasirodymui, kur jie yra ir kam simpatizuoja, nes visi reakcininkai supratę, kad kalba nukreipta prieš Japoniją, Vokietiją ir Italiją.

Ant rytojaus Vokietijos ir Italijos laikraščiai rašė ne apie Roosevelto pasakytą kalbą, o teisino savo kruvinus žygius ir įrodinėjo, kad Rooseveltas persisėmęs bolševistinėmis idėjomis.

Mossolinio organas Il Popolo d'Italia nurodinėja, kad Japonijos užpuolimas ant Kinijos yra teisėtas; nors nėra pilnai fašistinis, bet vistiek antibolševistinis. Toliau išplūdo ir Anglijoje siaučiančias anti-japoniškas demonstracijas ir Canterbury arkivyskupą, jų vadovą.

"Senų mergų šūkiai ir arkivyskupų plepėjimai mums suteikia juoko, arba gręžia mus ekstrimistiniai," pareiškė fašistų organas. Toliau nurodinėjo, kad fašizmas yra dvidešimtojo amžiaus triumfas ant devynioliktojo amžiaus kapitalizmo, parlamentarinės demokratijos, socializmo, komunizmo, liberalizmo ir svyruojančio katalikizmo, su kuo anksčiau ar vėliau teksią atsiskaityti. Fašistinis organas nurodinėja, kad pasaulis norės ar ne, tačiau fašizmas turės įsigalėti.

Patvirtinimui to, nurodinėjo Viduržemio zoną, tolimuosius rytus ir Pietų Ameriką, kur Brazilijos diktatorius Getulio Vargas uždėjęs karinę cenzūrą ant spaudos ir naikinąs komunizmą.

Daug Europos valstybių eina šale fašistinio kelio, kurio galas fašizmas, nurodinėja Mussolinio organas.

Nuo Mussolinio neatsiliko ir Hitleris. Visi jo laikraščiai prisipildė straipsniais prieš Rooseveltą. Vokietijos užsienio reikalų ministerija išleido net perspėjimą, kuriame liepia Rooseveltui prisiminti apie jo pirmtakūno, Wilsono, Vokietijos laivų suardymą. Laikraštis Tageblatt nurodinėja, kad Rooseveltas su kitomis šalimis (su fašistais) galįs tik tada susiartinti, kada su visu sunkumu svirs prieš pasaulio "nenuoramas" (prieš užpultuosius kinus, ispanus, abisinus ir kitus, kuriuos fašistai užpuls). O Lokal Anzeiger komentuoja, kad Rooseveltas su savo kalba ugdąs bolševizmą.

Vienas iki šiam laikui dar užtylėjo, tai popiežius, kuris visuomet leidžia enciklikas arba šaukia tikinčiuosius kovoti prieš bolševizmą, kai fašizmui susidaro bent koks pavojus. Štai, kuomet Italija buvo numaskuota piratystėje, Mussolinis su Hitleriu atsidūrė keblioj padėtyj, tai kad nukreipti tikinčiųjų akis nuo fašistinio krizio, Ispanijoj ir Kinijoj tęsiamų žudynių, jis išleido enciklika, ragindamas tikinčiuosius melstis per spalių mėnesį, kad dievas atitolintų bolševizmo pavojų.

Šiuo kartu dar popiežius užtylėjo, bet progresyviai rateliai nė kiek neabejoja, kad prieš Roosevelto kalbą popiežius pasiliktų neutralus. Jis anksčiau ar vėliau išleis kitą kokią enciklika, kad žmonės atsimestų nuo taikingų jėgų, o prisidėtų prie fašistų, kurie aiškiai sakosi, jog jų tikslas visą pasaulį pasukti į fašizmą, kas tikrumoje reiškia sugriauti.

M. G.

Parapijonai Išleido Atsišaukimą Prieš Bobiną

MONTREAL. — Spalio 3 d. ryte radau laiškų dėžutėj francūzų kalboje aplinkraštį, su dviem paveikslais, kurie parodo Montrealo lietuvių parapijos kleboną Bobiną, pasirėdžiusį maudymosi kostiume, tarpe būrio gražiosios lyties asabėlių.

Susiradęs francūziškai kalbančią lietuvaitę paprašiau, kad išverstų kas rašoma atsišaukime. Pasirodo, kad Montrealo lietuviai parapijonai kreipiasi į lietuvių bažnyčią lankančius francūzus, kad jie prisidėtų prie reikalavimo prašalinti J. Bobiną. Atsišaukime nurodoma, kad 1933 metais Bobinas vietoj pasiimti atostogų keturiems mėnesiams vykimui į Lietuvą, jis išvažiavęs su moteriškomis asabėlėmis į maudynes, kur gyvenęs neatlikdamas kunigiškų pareigų. Baigdami atsišaukimą pažymi, kad jie turį ir daugiau fotografinių įrodymų iš J. Bobino gyvenimėlio.

Šitas parapijonų žygis yra vienas iš eilinių kovos būdų prieš smarkiai jiems įkirėjusi kunigą. Kaip atrodo, tai vėl parapijonai panaujina kovą prieš J. Bobiną, kuris jiems per keletą metų nedavė ramumo betąsydamas po teismus ir panaikindamas teises jų sukurtoje parapijoje.

Montrealietis J. N.

Lietuvoje

DIDŽIAUSIA LIETUVOS ŠEIMA MINTA BULVĖMIS IR SILKĖMIS

Klaipėdoje gyvena Stasio Kundroto šeima, kuri, manoma, bene bus didžiausia Lietuvos šeima. Ją sudaro penkiolika asmenų: tėvai ir trylika vaikų. Šeimos tėvas, uosto darbininkas Stasys Kundrotas, 46 metų, motina 36 metų, abu kilę iš Didžiosios Lietuvos, Kartenos valsčiaus, Kretingos apskrities.

Pažymėtina, kad pats Kundrotas kilęs iš labai gausios šeimos. Jis turėjęs net šešiolika brolių ir seserų. Septyni broliai žuvo per Didįjį karą. Pora susituokė prieš dvidešimt metų. Vaikų iš viso turėjo 14, tačiau vienas, pats jauniausias, mirė. Vyriausias sūnus turi 16 metų, jauniausia duktė—2 metu; berniukai septyni, mergaitės šešios.

Kundrotienė suteikė įdomios statistikos, kiek tokia šeima per dieną suvalgo. Pasirodo, kad jos išmaitinimas gana brangokai kaštuoja, nors visas maistas susideda vien iš silkių, bulvių ir duonos. Per dieną jie suvalgo 80 svarų bulvių. Vienam kartui pavalgyti sunaudoja 10 svarų silkių ir daugiau kaip 8 svarus duonos. Valgydama tris kartus per dieną, ši šeima turėtų sunaudoti 30 svarų silkių ir mažiausia 25 svarus duonos.

Kundrotai — labai neturtinga šeima. Tėvas dirba juodadarbiu darbininku uoste ir uždirba per dieną 6 litus. Taigi, vienam šeimos nariui iš to uždarbio išeina tik po 40 centų į dieną, už kuriuos sunku išmisti, o dar turi ir apsirėdyti.

ATRADO LABAI SENUS KAPUS

Tauragė.—Imant iš naujai atidarytos žvyrduobės žvyrą, Ringių dvaro kalne, buvo užtikti nežinomi senkapiai. Rasta daug senų laikų papuošalų: apyrankių, auskarų, pentinų, kirvukų ir kitų namų apyvokos daiktų. Ten pat rasta ir kaulų likučių. Daug šių iškasenų dabar yra pas ūkininkus, kurie ėmė žvyrą, o dalis per vietos inteligentus surinkta ir atiduota Tauragės steigiamam muziejui.

KAIP KAUNIEČIAI PRAKTIKUOJA "KRIKŠČIONIŠKĄ" MEILĘ

Kaunas, nors nedidelis miestas, palyginus su užsienio miestais, ir jame nėra tiek bankų apiplėšimų, kaip užsieniuose, tačiau jisai turi daugybes įvairių peštukų, kurie darbuojasi dieną ir naktį ir varstosi peiliais pašones, arba akmenimis skaldosi galvas. Beveik nėra tos dienos, kurioje kauniečiai "nepasveikintų" vienas kitą. Štai nekurie rugsėjo 19 dienos nutykiai:

—Utenos gatvės viena šeima į svečius užsiprašė K. Šarkų. Pirma pavaišino, o paskui bonka sudaužė galvą ir išmetė į gatvę. Šarkus be sąmonės nugabentas ligoninėn.

N. Marvelės seniūnas V. Jurgelavičius iš šautuvo peršovė savo žmoną. Kulka pataikė į vidurius. Jurgelavičius aiškinasi, kad jis valęs šautuvą ir per neatsargumą šautuvas iššovęs.

—Ruokų kaimo vyrai eidami iš Panemunės pradėjo muštis. Muštynių metu A. Kulikauskas peiliu subadytas. Vienas peilio dūris net plaučius pervėrė.

—Veršvuose į svečius buvo pakviestas tūlas Šimkus. Kvietėjai turėję ant Šimkaus keršto, tai jam davę kažko išgerti. Šimkus išgėręs pradėjęs alpti. Nuvežtas į ligoninę.

Šančiuose vaišinosi du svainiai, bet iš anksčiau turėję vienas ant kito kerštą. Čia norėjo sąskaitas suvesti. Ir suvedė. Kai vienas išėjo namo, tai kitas pasivijo ir kirviu suskaldė galvą.

Tai tik Lietuvos sostinės nuotykiai, o kur visa "šventa Lietuva."

MOTERYS PRIEŠ VYRUS DAUGIAUSIA NAUDOJA KIRVĮ

Turbūt jau praėjo tie laikai, kada Lietuvoj tik vyrai savo žmonas ganiūbydavo. Dabar prasidėjo ir moterų atsiskaitymo metai. Štai nesenai Apeliaciniai rūmai nagrinėjo kriminalines bylas, tarp kurių teisė net tris Lietuvos ūkininkes, "atsiskaičiusias" su savo vyrais, Prasižengimai padaryti pereitais metais ir skirtingose Lietuvos vietose, bet visos trys moterys prieš savo vyrus panaudojo kirvį.

Kedainių apskrityje, Surviliškio valsčiuje, Miegėnų kaimo gyventoja Zakorkienė, 21 metų, užsimanė cukraus, bet vyras atsisakė duoti pinigų, tada pasiėmė kirvį ir tiek juo apibaladojo savo vyrą, kad tas už trijų dienų mirė.

Tauragės apskrities, Kvėdarnos valsčiaus, Stigrėnų kaimo gyventoja Mamkaitienė vyrą nakvindindavo daržinėj, o pati gulėdavo su meilužiu. Meilužį gerai valgindindavo ir aprengdavo, o vyrą laikydavo pusbadžiai. Pereitais metais ir ji panaudojo kirvį ant savo vyro, kuris po poros dienų mirė.

Raseinių apskrityje, Simkaičių valsčiuje, Trakiškių kaime gyvena Drukteinai, kurie blogai sugyveno. Vyras buvo didelis palaidūnas, mėgdavo gerti ir eikvoti turtą.

Pernai Drukteinas parėjo girtas ir nuėjęs į daržinę užmigo, bet pabudo jau su skaudama ir kruvina galva. Pati žmona galvą aprišo ir nuvežė į Raseinių ligoninę.

Darant kvotą, žmona prisipažino, kad miegančiam daržinėje vyrui ji stuktelėjus kirviu į galvą.

Pirmoji kirvininkė gavo šešis metus sunkiųjų darbų kalėjimo, antroji dešimts metų sunkiųjų darbų kalėjimo, o trečioji už apibeldimą palaidūno vyro tik vienus metus paprasto kalėjimo, bet nuo bausmės lygtinai atleista.

BAIGIAMI PLENTO SUKASIMO DARBAI

Prie pro Rietavą Žemaičių tiesiamo plento didesnė žemės sukasimo darbų dalis jau baigta. Dabar statomi betoniniai tiltai per Jūros ir Aitros upes. Čia dar teks atlikti didelius pelkėtų vietų nusausinimo darbus. Juos svarbu baigti dar šiemet. Akmenų prie sukasto plento dar nedaug suvežta. Prie plento su arkliais dabar dirba namaža ūkininkų. Kiti važiuoja į miškus ir veža prie upių nukirstus metrus.

ALVITO MALDININKAS APVOGĖ ČIGONĄ

Pernai liepos mėnesyje pilietis Antanas Montrimas nutarė iš Viduklės į Alvitą, Vilkaviškio apskritin, į šventos Onos atlaidus eiti pėsčias. Kadangi buvo liepos mėnuo, karšta, kelionės galas apie 150 kilometrų, o Montrimas jau 75 metų amžiaus, tai jis beeidamas pavargęs, sušilęs. Paėjus apie 20 kilometrų už Šimkaičių ant "laimės" ganykloje pastebėjo besiganančią kumelę. Užsisėdo ant tos kumelės ir nujojo. Netoliese vieno ūkininko kieme rado vežimuką, į jį pasikinkė kumelę ir taip sau važiuotas be nuovargio pasiekė Alvitą. Už tokią laimę pirmiausia nuėjo pasimelsti "stebūklingąjai" šventai Onai, o po pamaldų tą kumelę pardavė čigonui Mataušui Beržinskiui, nes atgal grįžti tais pačiais keliais vogta kumele buvo nepatogu. Toji kumelė buvo čigono S. Adomaičio, kuris buvo apsistojęs prie Šimkaičių.

Bet nusipirkęs čigonas kumelę nuvažiavo į Jurbarką, kur sutiko kumelės savininką. Adomaitis, Jurbarke pamatęs savo kumelę važiuojant Beržinskį, pasišaukė policiją ir ją atsiėmė.

Kvotos keliu išaiškinta visa istorija ir Alvito maldininkas Montrimas buvo patrauktas tieson. Už apvogimą čigono jis gavo vienus metus paprasto kalėjimo.

KAUNE STATYS VALDININKAMS NAMUS

Kaune yra didelis trūkumas gyvenamų namų, tai šiomis dienomis Žemės bankas išsiuntė Austrijon ir Čekoslovakijon keturis savo atstovus, kad jie susipažintų su butų kvartalais ir parvežtų žinias, kaip Kaune galima pravesti masinę namų statybą.

Numato tokius namus statyti Žemės bankas ir atiduoti Kauno valdininkams ir tarnautojams išsimokėti. Namai numatomi statyti mūriniai, nes miškas galima eksportuoti į užsienį, o plytų negalima. Be to, ir plytų Lietuvoje nedaug pagaminama. Todel numatoma, kad šiai statybai plėtoti reiksią pastatyti 6—7 dideles plytnyčias. Cemento fabrikai irgi būtinai reikalingi.

KAD JO SĖBRAI BUVO IŠTIŽĘ, TAI DABAR TENKA BASTYTIS LIETUVOJ

Lietuvos žydų spauda rašo, kad šiomis dienomis ties Radviliškiu Lietuvos žvalgybininkai sulaikė nepaprastai nuskurusį ir suvargusį buvusį tūlų Vokietijos universitetų profes o r i ų Schmerzeneich — Klaschinsky. Pokarinėje Vokietijoj sulaikytasis asmuo vaidino žymų vaidmenį socialdemokratų judėjime ir Hitlerio valdžios buvo pasodintas koncentracijos stovyklon. Iš stovyklos jam pasisekę pabėgti į užsienį. Jis spėjo kautis Ispanijos frontuose. Ten pateko į generolo Franko nelaisvę. Sužinojus, kad jis yra Vokietijos pilietis, jis buvo išvežtas laivu į Vokietiją, tačiau viename Francijos uoste, jam vėl pasisekę pabėgti. Taip tas nelaimingasis jau apie pusmetį bastosi iš vieno krašto į kitą, nes kaipo asmens dokumentų neturintis, jis be atodairos tremiamas. Į Lietuvą jis buvęs įtremtas iš Lenkijos ir atėjęs į Šiaulius, jis tiesiog elgetavęs. Sulaikytasis kreipė į save aplinkinių žmonių dėmesį savo nepaprastu kalbų mokėjimu, nes jis kalba aštuoniolika kalbų.

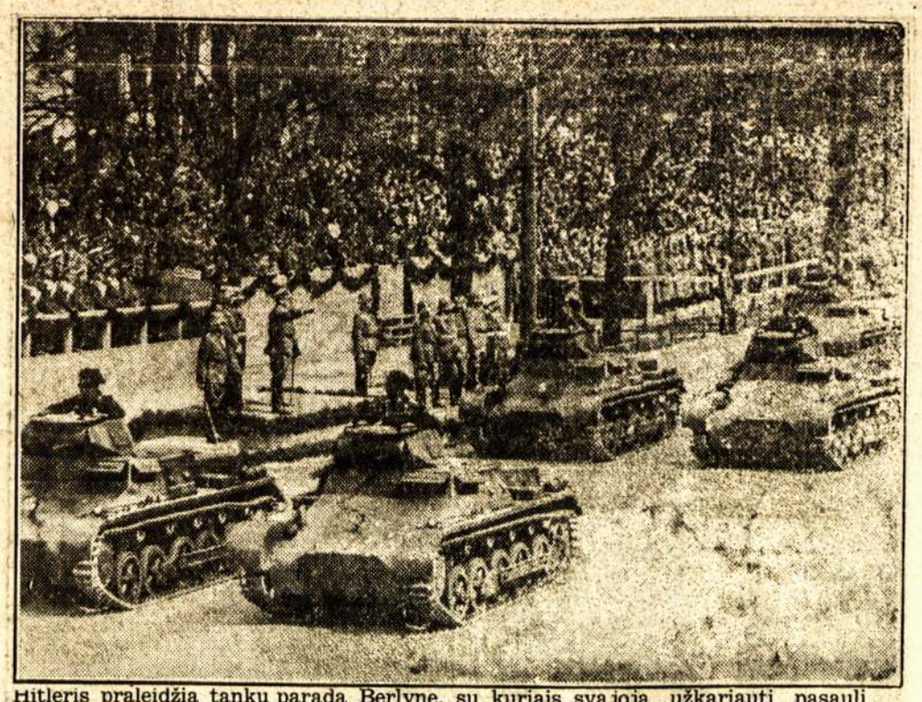

Hitleris praleidžia tankų paradą Berlyne, su kuriais svajoja užkariauti pasaulį. Daug tokių tankų jis pasiuntė Ispanijon, bet vistiek iki šiol nepajėgia sumušti Ispanijos liaudies. Dabar jam rūpi suteikti pagelba Japonijos imperialistams.

LIETUVOS KUNIGAI GALVOTRUKČIAIS IEŠKO ŠVENTOJO

Lietuva kol kas turinti tik vieną šventąjį—Kazimierą, bet ir tas pats pusiau lenkas pusiau lietuvis ir palaidotas už dabartinės nepriklausomos Lietuvos sienų, maldininkai negalį jo atlankyti. Tad Lietuvos bažnyčios vyresnybė dairosi į visas puses, kur surasti bent vieną šventąjį.

Ankčiau marijonai vienuoliai rūpinos šventuoju pripažinti vieną buvusį savą generolą, kuris gyveno Marijampolėje. Bet ir vėl nelaimė, nes ir tas palaidotas Lenkijoje. Palaimintuoju yra pripažintas vyskupas Merkelis Giedraitis ir maldininkai galėtų jį lankyti, bet niekas nežino, kur jis palaidotas. Vieni mano, kad senuosiuose Medininkuose, antri—kad Vilniuje, o treti—kad Kaune. Dabar ieško, kur vyskupas Merkelis palaidotas. Bet tai vis ilgo ieškojimo laikas, o šventojo būtinai reikia.

Dabar, kai Marijampolėje yra palaidotas vyskupas Matulevičius, kur jo garbei dieną ir naktį prie jo karsto dega alyvos lempos, marijonai susirūpino, kad jis būtų padarytas šventuoju. Bet iškilo ir kita "šventoji," tai žagarietė Barbora Umestauskaitė. Be to, kunigai numato, kad ant jos būtų galima sutraukti daugiau moterų, tai pradėjo varyti didelę propagandą, kad Umestauskaitė būtų pripažinta šventąja. To pasekmėje ateinančiais metais iš Kauno, Ukmergės ir Marijampolės būsiančios kunigų surengtos didžiulės maldininkų procesijos į Žagarę.

KUNIGAI NORI GRAŽINT ŠILUVĄ IR REIKALAUJA PLENTO

Kadangi maža tesą vilties, jog iš Lyduvėnų būtų tiesiamas geležinkelis į Šiluvą, tai Lietuvos vyskupai įteikė valdžiai momerandumą, kuriame prašo nuo Raseinių tiesti plento atžalą per Šiluvą link Šiaulių, dalinai lygiagrečiai su Šiaulių—Tauragės plentu.

Be to, šiemet sueina 325 metai, kai Šiluvoje buvę stebūklai. Tai sukakčiai paminėti rengiamasi Šiluvą išgražinti. Gražinimo darbus numatoma pradėti kitais metais ir baigti apie 1960 metus, tai yra kada sueis 350 metų nuo stebūklų pasirodymo.

Nuo bažnyčios iki pat koplyčios (apie 500 metrų ilgumo) numatoma išpirkti sklypus, nugriauti trobesius ir jų vietoje nutiesti pastatą, panašų į Kauno geležinkelio stoties peroną, tik su sienomis iš šalių. Tai būtų pusės kilometro salė, išgrįsta bituko plytoms, šalyse pristatynėta šventųjų statulėlių ir dievo motinos kančių koplytėlių ir kitų papuošimų.

Toje salėje būsią galima daryt masinius katalikų kongresus ir įvairias vaikštynes.

Veik kartu su Šiluvos pagražinimu būsiąs varomas ir Žemaičių Kalvarijos atstatymo darbas: sutvarkytas "Cedrono" upelis, atremontuotos arba pastatytos naujos koplyčios.

Kunigai bijosi, kad tokiems planams niekas neužbėgtų už akių; greitai pradės didelę aukų kampaniją, prie kurios davė sutikimą prisidėti ir Amerikos lietuvių kunigai.

VIENAKOJĮ ELGETĄ NEGALI ATPRATINTI NUO ELGETAVIMO

Prieš kurį laiką iš provincijos Kaunan atvyko vienas stiprus, jaunas, bet be kojos vyras ir pradėjo elgėtauti, o susirinkęs pinigų girtuokliauti ir trukšmauti.

Jam buvo surašyta keletas protokolų, kelis syk buvo nubaustas už elgetavimą ir triukšmavimą. Pagaliau jis buvo atiduotas į vieną Kauno prieglaudą, bet jis pradėjo nekolegiškai elgtis su kitais prieglaudos gyventojais ir vieną naktį, pasiramstydamas remantais, iš prieglaudos pabėgo. Pabėgęs ir vėl pradėjo elgetauti ir girtas triukšmauti, o prie kapinių Vytauto prospekte net du vyrukus kriukiais smarkiai apdaužė. Pagaliau jis buvo atiduotas į vieną prieglaudą provincijoje. Bet ir čia neilgai tebuvęs: vieną naktį pro langą iš antro aukšto nusileido žemėn ir sugrįžo į Kauną. Sugrįžęs griebėsi to paties amato.

Vieną kartą į vieną labdarių draugiją atėjęs šis elgeta ir pradėjęs grąsinti. Prašyta policijos įkyrų elgetą atsiimti. Policininkas atėjo ir elgetą išsivedė. Aukštaičių gatvėje elgeta staiga "susirgo," susmuko ant žemės, nepaeina.

Policininkas nuėjo ieškot vežiko, o atvykęs į tą vietą su vežiku elgetos nerado.

Po kelių valandų elgeta surastas Kęstučio gatvėje beelgetaujant.

C.I.O. Stengiasi Suorganizuoti Farmų Darbininkus

WASHINGTON, Spalio 12.—Donald Henderson, kuris po CIO vadovybe jau turi suorganizavęs 100,000 farmų darbininkų, sako, kad jo tikslas yra suorganizuoti net 10 milijonų agrikultūros srityse dirbančių darbininkų.

Pirma jo užduotis į uniją gauti daugiau narių, antra—geresnes algas ir kainas del farmerių produktų, trečia pagelbinius įstatymus ir ketvirta užduotis, tai susirišti su industrijos darbininkais.

Į uniją traukiami farmų darbininkai, rendauninkai, maži farmeriai ir įvairių agrikultūros šakų darbininkai.

ŠOVINISTINIS NACIONALIZMAS NEKURIOMS TAUTOMS BRANGIAI KAINUOS

Moderniškas kapitalizmas ilgiau remtis ant prieš šimtmetį iškilusių demokratinių principų negali, jis visa savo jėga svyra ant tautinės neapykantos ir ūgdo šovinistinį nacionalizmą. Mussolinis galanda peilį ir sapnuoja apie senovės Romos garbę, Hitleris galandą kirvį, steigia senoviškų kryžeivių būrius ir laukia progos, kada galės pasileisti į rytus.

Šale šių tautos apaštalų, kiek viena tauta ir tautelė turi po devynias galybes tokio pat nusistatymo žmonių, kurie nieko kito negalvoja, kaip tik apie privedimą savo tautų prie nacionalizmo. Jie stengiasi savo kraštuose skleisti paskalus, kad žmonės įsivaizduotų, jog jų tautos yra aukštesnės, negu kitos, kad joms priklauso tas ir tas ir jos turinčios valdyti pasaulį, o jei ne, tai nors nuo kitų tautų atkariauti didelius žemės plotus.

Šiandieniniam pasaulyj būtų sunku atrasti nacionalistą arba, kitaip vadinant, fašistą, kuris išsitektų savo šalies ribose ir nesvajotų apie "garbingus" žygius ir kitoms tautoms linkėtų gero. Jeigu kuris ir linki, ta tik todel, kad jis pats priklauso nuo tos tautos likimo, bet vistiek jo širdyje verda pagieža prieš kitų tautų žmones.

Pavyzdžiui, Hitleris pripažįsta tik arijonų veislę ir sako, kad tik vokietis yra virš visko ir tik jis turi teisę gyventi ir valdyti pasaulį; Mussolinis sako, kad senovėj Roma sukūrė civilizaciją, todel jai turi priklausyti jos vaisiai, nors tuo pačiu laiku fašizmas Ispanijoj griauna kultūrą, siekia pelenais paversti visą pasaulį.

Tačiau iškyla klausimas, kas atsitiktų, jei būtų nušluotas pasaulyje tos jėgos, kurias jie vadina bolševizmu ir nacionalizmui būtų paliktas atviras kelias? Ar tada jie visi pūstų į vieną dūdą, kaip kad dabar pūčia, kada eina Ispanijoj griovimo darbas? Tai klausimas apie kurį turi plačiai pagalvoti kiekvienas progresvvinis ir tikintis darbininkas.

Tam atsakymą galima rasti tokiose valstybėse, kur gyvena keletas tautų. Pavyzdžiui, lietuvis nacionalistas, kuris save vadina tautininku, pilnai pritaria Ispanijos griovimui, kaip ir lenkas nacionalistas, bet jiedu niekad nesuėjo ir nesueis į bendrą darbą kitais klausimais. Nemyli net ir vienoj vietoj susitikti. Tokių pavyzdžių Kanadoje turime net ir perdaug. Na, o jeigu žmonės yra auklėjami vieni kitų neapkęsti, tai savaime aišku, kad valstybinėj formoj ta neapykanta reiškiasi pačioj pilnumoj ir išmetama ne žodžiais, kalbomis, bet ir ginklais.

Paimkim pavyzdin tik tris valstybes: Vokietiją, Lenkiją ir Lietuvą. Visos trys valdomos fašistų, visų trijų valdonai trokšta, kad pasaulyje būtų nugalėtas bolševizmas ir demokratija. Bet ar jos sutartų, jei pasaulyje nebūtų bolševizmo ir demokratijos? Niekados! Juk lenkas nacionalistas nepaliaus svajojęs, jog jam ištiesų nepriklauso Lietuva, vokiškas nazis, auklėjamas kryžeiviška dvasia, irgi neatsisakys nuo žygiavimo į rytus, lietuviškas tautininkas irgi dažnai prisimena ne tik apie tą, kas jam priklauso, bet kalba net apie Podoliją ir Rytprūsius iki Karaliaučiui. Tokią nuomonę išdėstė kunigas Kemešis Pasauliniame Lietuvių Kongrese, tik pridėjo, kad Lietuva tai padaryti galinti taikos keliu—proponuojamuose užimti kraštuose žmonių sulietuvinimu ir jų perauklėjimu.

Visų trijų valstybių nacionalistinių ideologų nuomonė yra, kad reikia užimti daugiau kraštų, praplėsti savo teritorijas, bet niekas neturi minties, jog reikalinga taikintis su kaimynu ir gerbti jo teises. Kad tokioje kovoje gali laimėti stipresnis, tai tur būt aišku. Štai, nors lietuviškas nacionalistinis kunigužis daug kalbėjo apie Rytprūsių Lietuvai grąžinimą, bet į ten tur būt nepasiuntė nė vieno savo agento, kuris tą perauklėjimo darbą atliktų, o jei ir pasiuntė, tai jis niekur negali viešai pasirodyti. Kas kita su vokiškais fašistais, jie savo agentais užgrūdo ne tik Klaipėdos kraštą, bet ir visą Lietuvą. Reiškia propagandos klausimu vokiškas nacionalizmas Lietuvą jau yra nustelbęs, tai kų kalbėti apie ginkluotą susirėmimą. Išvada aiški, prie nacionalizmo tik stipresnieji gyvena, o silpnesnieji žūva.

Tikėtis, kad fašistinė valstybė nepuls kitos fašistinės valstybės, tai irgi apsurdas, kuriuo šiandien rodos niekas negalėtų tikėti. Štai fašistinė Italija, kuri rymo ant nacionalistinių pagrindų, prieš du metu užpuolė Abisiniją, kuri irgi rymojo ant savo tautos tradicijų ir ačiū jos kultūriniam atsilikimui nepažino nei demokratinių, nei bolševistinių principų. Šiam užpuolimui pateisinti net ir Mussolinis nemėgino teisintis, jog puola bolševizmą, kaip kad sako užpuolime ant Ispanijos, bet teisinosi, kad negalįs pakęsti necivilizuotos valstybės. Abisinija buvo užpulta ir šimtai tūkstančių žmonių iššudyta tik todel, kad arčiausia jos randasi stipresnė nacionalistine dvasia persisėmusi Italija.

Abisinijos sunaikinimas turėtų būti signalu visiems lietuviams, nes fašistai ją puls irgi iš to paties taškaregio. Jeigu būtų sumuštų Sovietų Sąjunga, Francijos, Ispanijos, Čekoslovakijos demokratija, tada fašistai vardan nekultūringumo užpultų Lietuvą. Juk ne taip senai vienas Italijos fašistinis žurnalistas Lietuvą jau įrašė į nekultūringųjų knygą. Vokietijoj yra šimtai tūkstančių tokių. Tad jeigu tik pasaulyje įsigali fašizmas, tai Lietuvos žmonėms, nežiūrint, kad jie būtų ir didžiausi fašistų pritarėjai, nieko kito negalima laukti, kaip tik svetimų fašistų kirvio. Tas pats būtų ir su kitomis mažesnėmis tautomis, nes silpnesnieji žūtų, o triumfuotų tvirtesnieji.

Tad lietuviams, rūpinantiems savo krašto gerove, lieka tik viena išeitis, tai bendradarbiaut su tais žmonėmis, kurie auklėja tautų brolybę ir kovoja prieš fašistinį slibiną ir naikina jo šaknis kaip Lietuvoj, taip visame pasaulyje.

M. G.

Netekome Mylimo Draugo

KAPUSKASING, Ont.—Spalio 6 dieną čionai nusižudė draugas Kazis Kirliza. Nusižudymo priežastis — sunkiai pagydoma liga.

Velionis priklausė prie ALD LD 95 kuopos ir buvo geras rėmėjas visuose darbininkiškuose reikaluose. Taipgi buvo vienas iš rimtesnių draugų šioj kolonijoj. Iš palikto laiško galima spręsti, kad nuolatinis trankimasis po kempes ir žiauri liga suardė jo nervus ir pastumėjo prie saužudystės.

Velionis palaidotas spalio 9 d. francūzų kapinėse.

Ilsėkis drauge! Lai būna ramu tau šioj žemelėj! Mes tavo draugai liekame liūdesyj ir toji juoda žinia bus sunkiai išdildoma mumyse.

J. Grigaliunas

BAYONE, Francija, Spalio 12. — Francijos priešorlaivinės kanuolės paleido keletą perspėjančių šūvių į Vokietijos orlaivį, kuomet tas užskrido ant užgintos zonos.

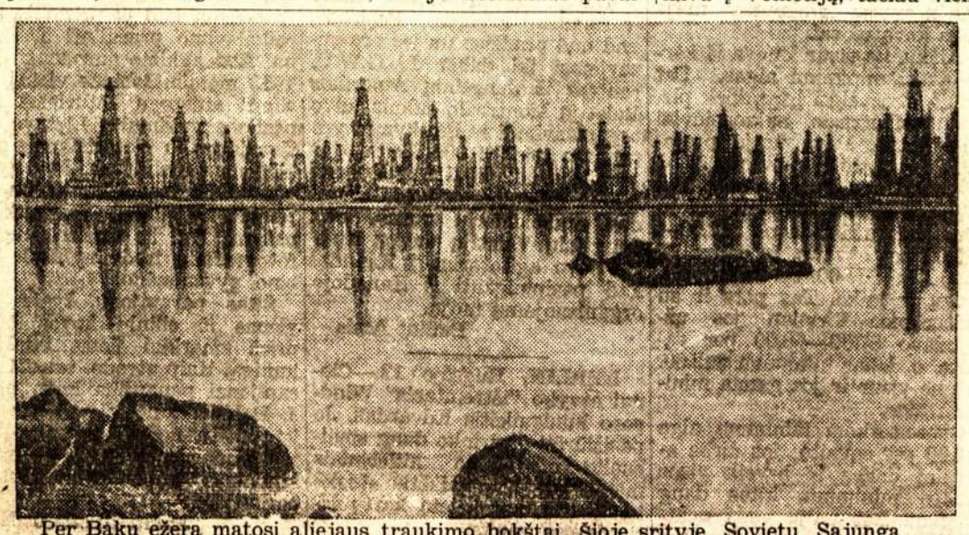

Per Bakų ežerą matosi aliejaus traukimo bokštai. Šioje srityje Sovietų Sąjunga ištraukia iš žemės milžiniškus kiekius aliejaus.

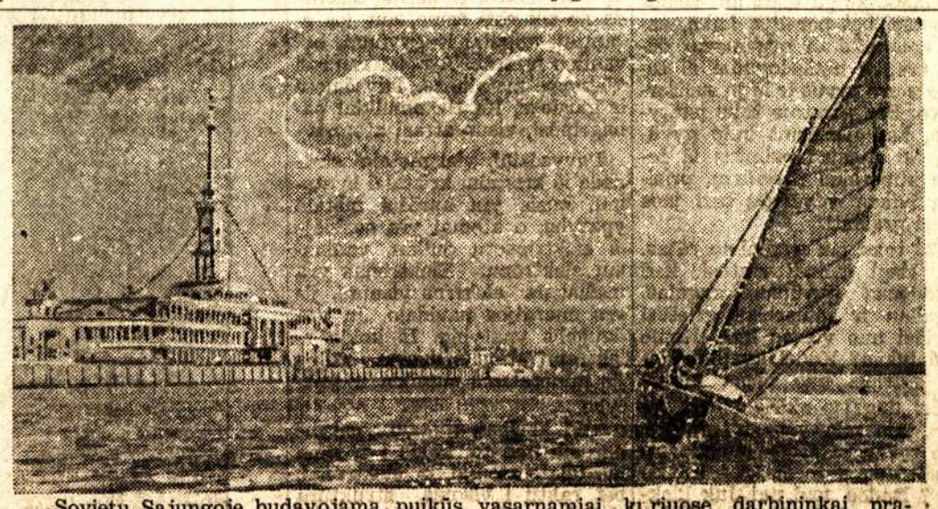

Sovietų Sąjungoje budavojama puikūs vasarnamiai, kuriuose darbininkai praleidžia atostogas ir laiveliais plaukioja po jūras.

MONTREALO LIETUVIAI SUVIENYTAI MINĖJO VILNIAUS 17-TAS UŽGROBIMO SUKAKTUVES

Spalio 10 d. Montrealo Lietuvių Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinė Draugija, D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Pašalpinė Draugija ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija suruošė gėdulos vakarą paminėti Vilniaus užgrobimą per lenkus. Kliubo pirmininkas Juškevičius paprašė publiką kad susitvarkytų ir užimtų sėdynes ir perstatė kas suruoši šį parengimą. Vėliau perstatė to vakaro programos vedėją Skiką.

Kliubietis Skikas perskaitė visą vakaro programą ir tuojau pakvietė kalbėti nuo Šv. Kazimiero-Jono Draugijos atstovas Navicką. Reikia pasakyti, kad nors ir pirmas kalbėtojas buvo bet savo neturininga kalba nepaveikė į publiką. Antras kalbėjo M. L. S. ir D. D-jos atstovas J. Lesevičius, kuris nurodinėjo, kad tik vieningai veikdami ir atsteigę Lietuvoj demokratinę tvarką galėsime atvaduoti Vilnių iš po Lenkijos imperialistų. Paskutinis kalbėjo Vaišnoras nuo kliubo. Jis gavo nuo publikos daug aplodismentų, kaipo kovų dalyvis už Vilniaus paliuosavimą.

Po prakalbų J. Lesevičius perskaitė dvi rezoliucijas, kurias publika vienbalsiai rankų pakėlimu priėmė. Paskiau Navickas perskaitė kitokią rezoliuciją, už kurią tegavo 4 balsus Priimtasias rezoliucijas žemiau paduodu, ištisai kaip buvo skaitytos koncerte.

Veikalas spalio 9-toji išėjo neblogai ir artistai atliko savo roles gerai. Kliubo choras dainavo keletą liaudies dainelių.

Programoj dalyvavo gerai žinomas montrealiečiams gabus artistas Račys. Jis pasakė juokingą manologą iš ko žiūrovai turėjo skanaus juoko ir jį palydėjo su gausiais aplodismentais.

Abelnai, žmonių buvo pilnutėlė salė, nepaisant, kad ir kunigas tokį parengimą ruošė. Žinoma, apie tai bus parašyta vėliau.

Tai pirmas tokiam tikslui parengimas, kuriame dalyvavo visos stambesnės montrealo organizacijos.

M. Krisas

REZOLIUCIJA LIETUVOS VALDŽIAI

Mes Montrealo lietuviai 600 skaičiuje, atstovaudami D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Pašalpinę Draugiją, Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinę Draugiją ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinę Draugiją, spalio 10 d., 1937 m., susirinkę į D. L. K. Vytauto Neprigulminko Kliubo salę, Montreale, paminėti 17-kos metų sukaktį nuo Vilniaus užgrobimo per Lenkijos imperialistus, griežtai protestuojame prieš Lenkijos valdžią ir reikalaujame Vilniaus kraštui laisvės.

Taipgi reikalaujame Lietuvos valdžios dėti pastangas del Vilniaus krašto atvadavimo iš po Lenkijos imperialistų jungo ir jo prijungimo prie Lietuvos.

Mūsų giliu įsitikinimu tiems tikslams siekti Lietuvos valdžia turi panaikinti karo lauko teismus, koncentracijos stovyklas ir atsteigti demokratinę tvarką Lietuvoj, kad Vilniaus krašto lietuviuose kiltų meilė ir prisirišimas prie Lietuvos kaipo prie laisvos, demokratinės šalies ir paakstintų prie tautinio pasiliuosavimo iš po Lenkijos grobuonių. O Lietuvos liaudis, kad galėtų laisvai visą savo energiją sukaupti ir entuziastiškai veikti už paliuosavimą savo brolių Vilniaus krašto lietuvių.

Susirinkimo Igalioti:

K. Juškevičius
A. Navickas
J. Lesevičius

REZOLIUCIJA LENKIJOS VALDŽIAI

1937 m., spalio mėn. 10 d., D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo salėje, 2161 St. Catherine St. E., Montreal, Canada, D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Pašalpinė Draugija, Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinė Draugija ir Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, masiniai minėdami 17-kos metų sukaktuves nuo Vilniaus užgrobimo, skaičiuje 600 Montrealo lietuvių, pareiškiame griežtą protestą prieš Lenkijos valdžią, užgrobimą Vilniaus krašto ir už tautinį persekiojimą Vilniaus krašto lietuvių.

Mes reikalaujame, kad Vilniaus kraštas būtų grąžintas Lietuvai. O kol tas bus padaryta, kad Lenkijos valdžia liautųsi persekiojusi tautines mažumas; kad būtų suteikta Vilniaus krašto lietuviams laisvė tautiniam apsisprendimui, kultūriniam ir ekonominiam veikimui; kad būtų nevaržomos lietuvių mokyklos nei spauda.

Po rezoliucijų įgalioti pasirašyti:

K. Juškevičius
A. Navickas
J. Lesevičius

ROCHESTER, N. Y.

Su Laisvomis Apeigomis Palaidojome Uršulę Braus—Barauskienę

Spalio 2 dieną, po keturių mėnesių sunkios ligos pasimirė augelio rochesteriečių gerbiama ir klasiniai sąmoninga Uršulė Barauskienė. Mergina būdama vadinosi Žilinskaite.

Dideliam nuliūdime paliko savo gyvenimo draugą Rapolą, dukrelę Liliją, seserį Bronę Rochesteryje ir brolį Vincą Torontoje. Kitas brolis Stasys gyvena Suvienytose Valstijose. Paskutiniu laiku gyveno Brooklyne, N. Y., bet per paskutinius kelis metus su velione nesusirašinėjo, tai nežinoma kur jis randasi. Lietuvoje liko trys seserys ir du broliai ir brolis Simonas Francijoj. Šale visų artimųjų paliko nuliūdime didelį būrį rochesteriečių ir torontiečių.

Laidotuvės įvyko spalio 5 d. į Mt. Hope kapines palydėjo virš 45 automobiliai, netoli du šimtai žmonių.

Namuose ir ant kapinių po trumpą atsisveikinimo prakalbėlę pasakė draugas B. Černauskas, atžymėdamas velionės biografiją ir visuomeninį veikimą.

Velionė paėjo iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskrities, Lankeliškių valsčiaus, Moliništių kaimo. Mirė sulaukus 45 metų amžiaus. Į Suvienytas Valstijas atvyko 1914 metais pas brolį Stasį į Elizabeth, N. Y. Vėliau, po kiek laiko gyveno Chicagoj ir Rockforde, o paskutiniu laiku Rochesteryje. Su draugu Rapolu išgyveno 19 metų. Šeimos turėjo tik vieną dukrelę Liliją.

Velionė paėjo iš tokios šeimos, kurios kelios gentkartės giminyste surištos su kunigais, tačiau ji buvo laisvų pažiūrų, priklausė prie ALDLD, LDS, choro ir vietinės pašalpinės Gedimino d-tės. Taipgi buvo "Laisvės" ir "Liaudies Balso" skaitytoja.

Tad rochesteriečiai nustojojome veiklios ir simpatingos draugės, kurios vietą turės užpildyti likusios.

Prieš pat mirtį pas ligonę atsilankė net pora kunigų ir mėgino sutaikyti su dievu. Bet velionė būdama pilnoj sąvokoj atsakė, kad ir iš Lietuvos atvyko į šią šalį, kad galėjus gyventi be jokių religijos varžymų—laisvai. O kas link taikos su dievu, tai kad niekad nėra jo mačiusi ir su juo niekad nesusipykusi, tai nėra reikalo ir su juo taiką daryti.

Barauskų dažnas atsilankymas į Torontą su torontiečiais užmezgė draugiškus ryšius. Tad draugei Uršulei mirus, torontiečiai gyvų rožių vainiku papuošė jos karstą ir net su dviem mašinom atvyko į laidotuves. Atvažiavo penki Morkių šeimos nariai ir Rušėnienė su Linartiene.

Giliausios užuojautos Rapolui ir Lilijai.

Atjaučiąs

Mylintiems Knygas Skaityti Lietuviams

WINNIPEG.—Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 217 kuopa turi įvairaus turinio knygų, kaip tai politinio, istorinio, įvairių romanų ir apysakų. Winnipegiečiai galite gauti atsilankę pas draugijos knygininką B. Bukauską, 235 Austin St., Winnipeg, o gyvenantieji provincijoj galite kreiptis laišku—prisiųsime. Reikalaujantieji per paštą turite pasimokėti tiktai persiuntimo išlaidas, nes kuopa knygas pasiskaityti duoda veltui, o nekurias galime ir paaukuoti.

Reikalaukite šių knygų: Aliejus, Ugnyje, Karas ir Revoliucija, Seno Vinco Raštai, Religija II tomas, Istorinis Materializmas, Caro Kalėjimuos, Sovietų Sąjunga penkioliktais metais, Lietuvos Darbininkės ir Poniutės, Argentina ir Ten Gyvenantieji Lietuviai, Kodel Turi Įvykti Komunizmas, Janonio Raštai, Povilas Jurka, Ar Stebūklai Pagydo, Pirmoji Lietuvos Proletarinė ir Sovietų Valdžia, Naujas Karo Gaisras, Gydytojas, Kelias į Šviesą, Kaip Leninas Mokino Kovoti. Galite gauti ir daugelį kitokių knygų.

Šias paskelbtas galime ir paaukuoti.

Knygyno Komisija

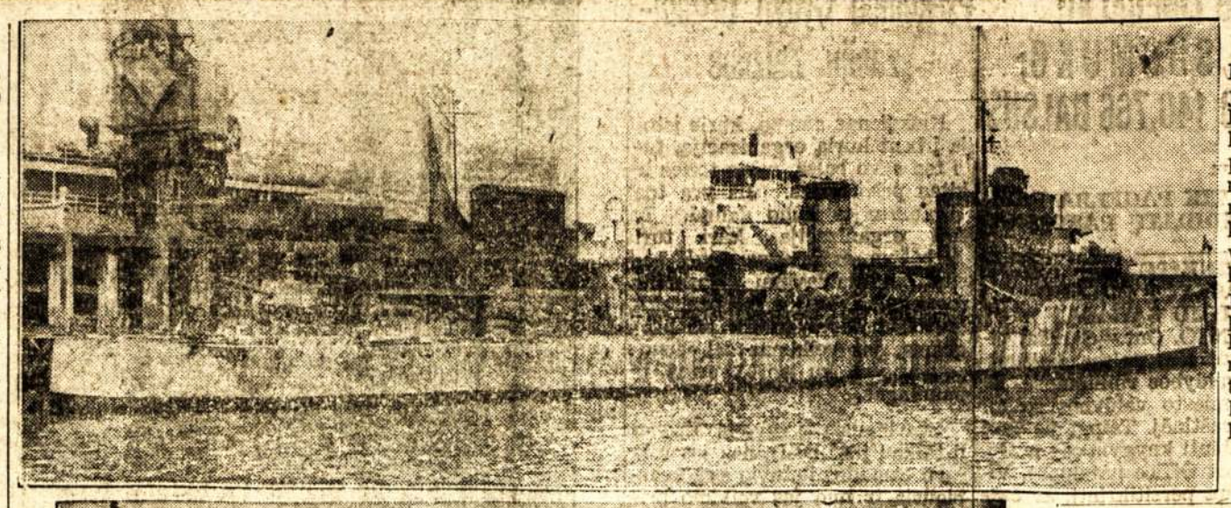

Kairėj: Ispanijos laivas "Jose Luis Diez" Anglijon atvežtas pataisyti. Žemiau: Vokiečių nazių viršininkas mokina civilius žmones kaip užsidėt dujokaukes. Tas parodo, kad Hitleris svajoja ne tik apie kituos kraštuos karą, bet jo tikisi ir namie.

PASEKMINGA TARPTAUTINĖ KONFRENCIJA TAIKAI IR DEMOKRATIJAI GINTI

MONTREAL. — Spalio 3 d. Montrealo Komitetas Už Taiką ir Demokratiją sušaukė Montrealo ir apylinkės organizacijų konferenciją del apkalbėjimo, kaip sekmingiau vedus gynimą demokratijos ir kovą prieš fašizmą. Konferencijoje dalyvavo apie 250 atstovų iš įvairių organizacijų, kaip tai: darbo unijų, kultūrinių, studentų, intelektualų, ekonominių organizacijų ir kt.

Konferencijoje pirmininkavo Montrealo Komiteto už Taiką ir Demokratiją pirmininkas Mr. Capello, kalbėjo Ispanijos konsulas T. Piera, Kanados nacionalio Komiteto už Taiką ir Demokratiją pirmininkas, Dr. Bethune ir lokalinio komiteto sekretorius Mr. Lee—išdavė raportą iš Montrealo Komiteto už Taiką ir Demokratiją veikimo.

Visi kalbėtojai kalbėjo anglų kalba, išskiriant konsulą, kuris kalbėjo francūziškai. Kalbėtojų kalbos buvo atkreiptos prieš Ispanijos fašistų ir Italijos bei Vokietijos interventų žygius Ispanijoje. Ispanijos konsulas atsišaukė į organizacijų atstovus prašydamas galimos paramos del savo šalies. Nacionalio Komiteto už Taiką ir Demokratiją pirmininkas, išduodamas raportą iš nacionalio komiteto veikimo, kreipėsi, kad teiktų materialę paramą Ispanijos našlaičiams ir medikalę paramą sužeistiems liaudies gynėjams. Dr. Bethune kalbėjo ilgiausią ir jo kalba buvo turiningiausia. Jis plačiai nurodinėjo apie jo ir jį rėmusių organizacijų pastangas organizavime medikalės pagelbos Ispanijos žmonėms. Kada jis nuvyko Ispanijon, tai daugelį ligonių rado be kraujo perliejimo skyrių, o "išvažiuojant palikau kelias kanadiečių pastangomis suorganizuotas kraujo perliejimo vienutes ir 1,500 kraujo dovanotojų," pasakė Bethune. Apie kovą prieš fašizmą Dr. Bethune sako: "Kova prieš fašizmą eina visose šalyse, tik skirtingose formose." Labai puikiai išaiškino kovą prieš fašizmą, kaipo neišvengiamą klasių kovą prieš viešpataujančia turčių klasę. "Kada sugrįžau Kanadon," sako Dr. Bethune, "tai į mane kreipėsi 25 daktarai ir apie 200 kanadiečių slaugių klausdami kaip gali išvykti Ispanijon lojalistams padėti, bet Kanados valdžia jiems nedavė vizitų išvykimui." Publika pasmerkdama tokį Kanados valdžios žygį pareiškė "tai kriminališkas prasikaltimas." Baigdamas perskaitė laišką nuo vienos jo pažįstamos slaugės iš Ispanijos, kuriame šaukiamasi į kanadiečius teikti medikalę pagelbą kovai prieš galimas ligas ir gydymui Ispanijos liaudies gynėjų, sužeistų Italijos ir Vokietijos fašistų kulkomis. Išvadoj pareiškė: "Kiekvienas žmoniškumą mylintis profesionalas, intelektualas, darbininkas, studentas ir kareivis turi likti antifašistiniu kovotoju tol, kol barbariškas fašizmas nebus nušluotas nuo žemės kamuolio."

Montrealo Komiteto už Taiką ir Demokratiją sekretorius Mr. Lee pranešė, kad Montreale Ispanijos liaudies medikalei pagelbai ir panašiems tikslams montrealiečiai suaukavo virš $9,000. Už tokį duosnumą išreiškė komiteto vardu padėką, ypatingai atžymėdamas darbininkų organizacijų pasiaukavimą. Jis pareiškė: "Kiekvienas sukeltas centas sunaudojamas tiems tikslams, kuriems jie keliami. Visi komiteto veikėjai dirba veltui, neimdami jokio mokesčio už darbus ar algų."

Baigiant konferenciją vienbalsiai išnešta rezoliucija, smerkianti Kanados valdžią ir jos atstovą Tautų Sąjungoje už balsavimą prieš Ispanijos respublikos valdžią.

Delegatas K.

Rūpinasi Lavinimusi ir Daily Clarion Vajumi

MONTREAL.—Spalio 8 dieną, vakare ALDLD 47 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Reikia pažymėti, kad šį kartą susirinkimas buvo gana skaitlingas.

Finansų sekretorius, drg. Keršys išdavė raportą apie dabartinį kuopos stovį. Raportavo, kad praėjusį mėnesį, iš parengimų kuopa turėjo $44.44 pelno. Išlaidų irgi $44.44. Išlaidų del to tiek daug, kad buvo padaryta meno grupei spinta, į kurią susidės artistai drabužius. Taipgi padaryti nauji stalai. Toliau tokių didelių išlaidų nebus, todel kuopa iš savo parengimų galės gausiai paremti darbininkiškus reikalus. Be to, finansų sekretorius pranešė, kad už 1937 metus 56 nariai yra užsimokėję narines duokles. Reikia tikėtis, kad atšalus orui ir nariams pradėjus lankytis į susirinkimus, mokesčiai bus greit iškolektuoti.

Kuopos iždė su šia diena randasi $76.00, kas reiškia, kad kuopa finansiniai stovi ant gerų pagrindų.

Naujuose tarimuose kuopa užsidėjo kvotą del Daily Clarion sukelti $35.00. Matomai, kad tas bus padaryta su kaupu, nes moterys, kurių nemažai buvo susirinkime, "bombardavo" vyrus, kad jiems lieka maža kvota. Jos užsidėjusios kvotą $15.00, tai vyrams lieka tik $20.00. Čia pat susirinkime pasidalino ir aukų rinkimui blankas.

Su šiuomi kuopos susirinkimu supuolė ir politinio lavinimosi kursų pradžia. Todel susirinkimui apsvarsčius savo reikalus, drg. P. Matulaitytė perskaitė rajono nustatytą kursam tvarką ir pranešė, kad kursų vedėju rajonas paskyrė drg. K. Kilikevičių.

Draugas J. Lesevičius trumpoj temoj apibudino lavinimosi mokyklėlės svarbą, nurodinėdamas, kaip šių dienų gyvenime reikalingas darbininkui politinis apsiginklavimas. Be to, kuopa turėjo ir nominacijas į Kanados Veikiantį Komitetą, kuris turės būti išrinktas iš montrealiečių.

P. Jonelionas
47 K. K.

Žinios iš Vakarų Ontarijos

Naujo Proletariato Antplūdis

Kelis metus pasiautus Vakarų Kanadoj sausroms ir javų spekuliantams galutinai nualinus to krašto ūkininkus, to vaisius galima matyti ir Ontarijoj. Štai Ontarijos vakarinėse dalyse, miškų rajonuose, pasirodė Vakarų Kanados ūkininkų didelis antplūdis. Vieni desėtkais atvažiuoja prekiniais traukiniais, o kitus valdžia surankioja ir šimtais atvežus paveda miškų kompanijoms išnaudoti.

Del šio naujo proletariato sluogsnio labai susirūpino miškų darbininkai. Mat kompanijos mėgina pasinaudoti farmerių klasiniu atsilikimu ir bando skaldyti unijinį judėjimą. Bet kompanijų nelaimei, čia yra stiprus miškų darbininkų judėjimas, tad atrodo, kad greičiau darbininkai prie savęs pritrauks tuos farmerius, negu kompanijos.

Čia daugiausia dirbama akordiniai, tad norint šį tą uždirbti reikia ligų metų patyrimo ir subrendusio žmogaus darbo. Reikalinga didelio įgudimo nusitaisyti darbo įrankius ir didelės orentacijos. O šie, naujai atvykę ūkininkai daugumoj yra jauno amžiaus, be prityrimo prie miškų kirtimui įrankių, be drapanų ir be cento kišenėse. Jiems šioj apylinkėj teks tik vargas ir elgetavimas, o ne uždarbiavimas. O kita, tai žinoma, kad sąmoningi darbininkai suprasdami jų ir savo padėtį į juos draugiškai atsineš, jiems padės, juos pamokins ir paskui save nuves į darbininkiškas unijas.

Liberalinis Triumfas

"Konservativams būnant valdžioj tik 10,000 vyrų dirbo Ontarijos miškuose, o šiandien dirba 30,000 lumberdžekių."

Aleliuja! Tai pats svarbiausias liberalų partijos argumentas praėjusiuose provincionaliuose rinkimuose. Tačiau jie džiaugiasi, kad tie aprūpinti žmonės neturėjo balsavimo teisių. Aprūpint žmones tik darbu reiškia—nubaust juos.

Tiesa, liberalai išleido algų įstatymą, vadinamą Industrial Standard Act., kuriuo nusakoma $37.50 mėnesinė alga. Nors labai mizerna, bet iki iškovojom, tai mums nekartą teko muštis su jų liberaline policija ir ne vienam iš mūsų draugų atsidurti kalėjime.

Taipgi, jie išleido ir Healt Regulation įstatymą, kuriuomi nusakoma koks kempėse gali būt susikimšimas: kokį radiusą vienas žmogus privalo apimti, bet visa bėda, kad mes kempėse nematėme nė vieno liberalinio inspektoriaus, o tik policiją, kada mes už tai kovojome.

Kodel Fort Williame Laimėjo Konservativai

Neesu psichologas, kad galėčiau nuspręsti žmonių protavimą ir delto sunku padaryti nuodugnų analizą. Vienok man atrodo, kad abu kandidatai buvo dideli demagogai. Mat liberalas buvo stambus pramonininkas, o konservatyvas daktaras, tai ir publiciškesnis. Tai viena priežastis, o antra—šale jų į rinkimus ėjo dar du kandidatai kurie savo propagandą buvo atsukę prieš Hepburną. Reiškia prieš vietinį kandidatą liberalą.

C.C.F. su komunistais ir unijomis kooperuoti atsisakė, o veidmainingai į savo programą įrašė C.I.O. ir Ispanijos liaudies apgynimą.

Antras kandidatas buvo progresyviškas liberalas, kurį rėmė ir komunistai, tačiau susitarimas buvo padarytas tik paskutinėmis dienomis.

Taigi, esant dviem progresyviams kandidatams išrinkti vilties nebuvo. Tuo ir pasinaudojo konservatyvai.

F. Tumėnas

Ačiuojame Už Atjautimą Sunkiose Valandose

Laike mano mylimos draugės Uršulės, keturių mėnesių sunkios ligos, daugelis rochesteriečių ir torontiečių ją atlankėte ligoninėje, padėdami jai pernešti sunkias valandas, raminote gėlėmis, kartu suteikdavote ir man viltį, o jai mirus, suteikėte paskutinį patarnavimą ir gausiai gėlėmis papuošėte jos karstą. Kadangi del sunkaus smūgio neturiu jėgų kiekvienam atskirai paačiuoti, tai malonėkite draugai ir draugės per šį trumpą rašinėlį nuo manęs priimti širdingą padėką.

Taipgi didelį ačiū ir draugams bei draugėms torontiečiams, kurie mano mylimos draugės karstą papuošėte gėlių vainiku ir net aštuoni asmenys atvykote suteikti jai paskutinį patarnavimą.

Rochesteriečių ir torontiečių draugiškas atsinešimas laike mano gyvenimo didžiausio smūgio, man palengvino pernešti sunkias valandas, tad dar kartą priimkite nuo manęs ir dukrelės Lilijos širdingą padėką.

Rapolas Braus—Barauskas
Rochester, N. Y.

Iš Baimės Žmogus Nežino Nei Ką Daryti

TORONTO. — Nesenai Naujienose tilpo kokio tai winnipegiečio korespondencija, kurios tikslas buvo apšeimžti kairiųjų darbininkų judėjimą. Korespondencijoje beveik kiekvienoje eilutėje skambėjo iš baudžiavos laikų užsilikęs terminas "chanas" ir kitoki pagrąžinimai.

Į tą korespondenciją atsakė, kiek matyti iš korespondencijos turinio, ne komunistas, prieš kuriuos nekurie socialistai yra priešingi, bet socialistinių pažiūrų žmogus, nurodinėdamas, kad tie žmonės išnaudoja Naujienas tikslu kairiuosius darbininkus apšmeižti.

Toronte nereikia būti pranašu ir spėlioti, ką ant kiekvieno šmeižto pasakys J. J. Jei tik pamatai Naujienose kokius nebūt "perlus" beriant ant kairiųjų, nežiūrint, kad tas užmaskuotai liestų ir socialistus, kaip šį kartą Winnipege, tuoj gali tikėtis, kad tam žmogui iš to bus užtaugsmo ir gali laukti "išdidaus" pasveikinimo, Taip įvyko ir šį kartą. Nežiūrint, kad Liaudies Balse socialistinių minčių žmogus nurodinėjo jog tas korespondentas nieko bendro su socialistais neturi, visgi J. J. pasveikino ir tą.

"Jie visur vienodi," sušuko J. J. Reiškia ir Toronte tokie pat "chamai." Toliau sako: "Komunistai dėlei bendro fronto ir demokratijos šūkauja ne iš nuoširdumo, bet tik iš reikalo! Jie buvo pikčiausi demokratijos priešai, tokiais ir pasilieka!"

Kadangi pasaulis jau žino, kiek komunistai pasidarbavo Ispanijos demokratijos apgynime ir kitur, tai ant šio punkto eiti su J. J. į polemiką neapsimoka. Tenka pastebėti tik tą, kad jis tą frazę leidžia ne iš gero, bet iš baimės, norėdamas atstumti nekurių Wnnipego lietuvių socialistų ir komunistų krūvon sutapusias jėgas. Matomai, kad neapkenčia bent kokio bendradarbiavimo.

Toliau jis mėgina savo propagandai išnaudoti Sūnų ir Dukterų draugijos suvažiavimą ir "diplomatiškai" vieną žmogų patraukti savo pusėn. Nubėdavoja, kodel tam žmogui nebuvo pavesta suvažiavimui pirmininkauti ir sako, kad komunistai taip į politiką įsivėlę, kad net nei nejaučią, jog tarpe savųjų ir tai varoma savo rūšies politika. (Minimas draugas buvo kviestas pirmininkauti, bet nesutiko—Red.).

Kas link įsivėlimo, tai J. J. geriau padarytų, kad pasižiūrėtų į Naujienas, kur buvo matyt kiek pas juos įvyko įvairių kivirčų. Ką pavasarį jis aukštino, tai už poros savaičių peikė. Bet visgi tie "pikčiausi priešai" nekreipė jokios domės ir nekrovė politinio kapitalo.

Visgi įdomu, tas žmogus nepasveikino nė vieno iš tų 800, kurie iš Kanados nuvyko Ispanijon ir šiandien klauso socialisto Negrino įsakymų, bet pasveikino kiekvieną, kuris tik prasižiojo prieš lietuvių vieningai dirbamus darbus toje kryptyje. Įdomus "socialistas" ar ne! Bet tur būt teisingas tas posakis, kad nekuriems priemonės kartais nupuola žemiau principų ir kritikos.

Stebėtojas

ITALIJA ATSISAKĖ DALYVAUTI SAVANORIŲ ATŠAUKIMO KONFERENCIJOJE

LONDONAS, Anglija.—Spalio 10 dieną Italijos fašistinė valdžia formaliai atmetė Anglijos-Francijos pasiūlimus del šaukimo konferencijos, kurioje norėta svarstyti svetimšalių karių ištraukimą iš Ispanijos. Fašistai reikalauja, kad ir Vokietija būtų įtraukta į tą pasitarimą.

Ant Italijos nesutikimo notos atsiliepė Francijos užsienio reikalų ministeris Delbos, pareikšdamas, kad Francijai prisieina griebtis skubios akcijos. "Ilgiau negalima leisti laužyti nesikišimo sutartis," jis pareiškė.

ASTURIEČIAI ATMUŠA FAŠISTŲ ATAKAS

HENDAYE, Francija.—Spalio 10 dieną Asturijos mainieriai atmušė fašistų stiprią ataką netoli Cangas de Onis. Čia fašistai puolė su 28 bomberiais apsuptais daugybe kovos orlaivių, su tankais ir pėstininkais, bet asturiečiai fašistus atmušė.

Liaudiečių orlaivynas atakavo fašistų drūtvietes Majorca salose. Į tai atsakydami fašistai, padarė keletą užpuolimų ant Barcelonos ir Leridos.

ONTARIJOS RINKIMUOSE LAIMĖJO LIBERALAI; KONSERVATIVŲ VADAI LABAI SUSMUKO; LIAUDIES KANDIDATAI GAVO 140,766 BALSUS

J. B. SALSBERGAS LIKO SUMUŠTU TIK PAGELBA PASIBIAURĖTINŲ LIBERALŲ IR CCF KANDIDATŲ PASTANGŲ

Hepburnas Nori Išgelbėti Konservativų Vadą

TORONTO, Ont.—Kaip ir buvo manyta, Ontarijos rinkimuose laimėtojais išėjo liberalai. Iš 90 vietų jie gavo 67 vietas. Konservativai—22. Vieno atstovo nusistatymu abejojama.

Konservativų partijos vadai, Earl Rowe ir George Drew, liko neišrinkti. Tai didžiausias konservativų partijai smūgis.

Darbininkiškų partijų kandidatai, dėka CCF taktikai, taipgi liko sumušti. J. B. Salsberg, kuris kandidatavo St. Andrews ridinge, galėjo būti lengvai išrinktu, nes jam truko tik 179 balsų, kuomet CCF pastatytas kandidatas nutraukė 880 balsų. Liberalas, kuris buvo išrinktu, gavo 6,481 balsą, o Salsbergas 6,302, balsu. Prie to, liberalai naudojo gengsteriškus metodus, užpuldinėjo Salsbergo simpatikus, kurie ragino darbininkus balsuoti už Salsbergą, taipgi liberalų šalininkai pavogė daugelio balsuotojų teises, nes kaikurie nuėję balsuoti rado už juos užbalsuota.

Šiuo sykiu liko sumuštu ir Sam Lawrence, CCF kandidatas Hamiltone, kuris anais metais buvo išrinktu.

Nežiūrint CCF netaktiškumo, darbininkų organizacijų remiami kandidatai gavo 140,766 balsus.

Hepburnas Nori Išgelbėti Konservativų Vadą

Kadangi konservativai negalėjo išrinkti nei vieno iš savo vadų, Hepburnas skelbia, kad jis sutiktų duoti didelius palengvinimus konservativams išrinkti savo vadą. Jis sako, kad jis sutiktų su tuo, jei vienas kuris iš konservativų kandidatų dabar rezignuotų. Jis tuomet toj konstituencijoj paskelbtų rinkimus ir prašytų liberalų nestatyti kandidato, kad duoti progą praeiti konservativų vadui Earl Rowe. Tas rodo, ant kiek susmuko konservativų vadai.

KAŽ KAS UŽMUŠĖ SAM LAWRENCE BROLĮ HAMILTONE

HAMILTON, Ont.—Rinkimų dieną Hamiltone nuo žaizdų mirė Sam Lawrence brolis. Jis buvęs rastas pirmadienį, spalio 4, sunkiai sužalotas beguliis ant šaligatvio mažoj gatvėj. Kas jį sužeidė—nepasakė. Tik prieš mirtį broliui prasitaręs, kad jis turėjęs argumentus del rinkimų. Veikiausiai priešingos pusės žmogaus darbas.

Advokatas ir Notaras

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto 2, Ontario

Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

KELIONEI Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

(Per Gothenburgą, Švediją)
Laivų išplaukimai iš New Yorko

KUNGSHOLM ..... spalio 23
GRIPSHOLM ..... spalio 26
DROTTNINGHOLM lapkrč. 18
GRIPSHOLM ..... gruodžio 8

Sutaupysi pinigą pirkdamas laivakortę ten ir atgal.

Reikalaukite mūsų bendros apie kelionę brošiūrėlės ir kainoraščio. Gaunama nemokamai pas visus mūsų autorizuotus agentus, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Str., Montreal, Que.

PATIKRINKITE, AR ESATE ĮRAŠYTI Į BALSUOTOJŲ ŠĄRAŠĄ

TORONTO, Ont.—Sąrašai piliečių, turinčių teises balsuoti miesto valdybos rinkimuose, iškabinti miesto valdybos sekretoriaus raštinėj. Taipgi jie tuoj bus iškabinti knygynuose ir General Post Office patalpose. Visų pareiga persitikrinti, ar esate įrašyti.

Atsišaukimas Į Trečio Rajono Narius

WINNIPEG, Man.—Brangūs Draugai ir Draugės! ALDLD Trečio Rajono Komitetas nutarė iš kalno pasitikti Liaudies Balso vajų ir tam tikslui lapkričio 19 dieną surengti Winnipege rajoninį parengimą. Parengimui tikietai jau atspausdinti ir pardavinėjami po 10 centų. Kas pirks tris tikietus, kainuos tiks 25 centai. Su šiais įžangos tikietais galima laimėti tris dovanas: pirmą—$7.00, antrą—$5.00 ir trečią—$3.00.

Kadangi iš parengimo gautas pelnas bus priskaitytas trečio rajono kvotai, tai kviečiame talkon visus trečio rajono udarninkus-udarninkes ir Liaudies Balso skaitytojus ir rėmėjus. Kai kuriems tikietus jau išsiuntinėjome, bet daugelio nežinome kur pastaruoju laiku gyvena. Rašėme ir į Fort William, AL DLD 15 kuopai, tačiau negavome atsakymo. Tad prašome kaip organizuotų, taip ir neorganizuotų skubiai atsiliepti ir pareikalauti tikietų. Jų platinimui yra gera dirva. Kreipkitės 63½ Barber St., Winnipeg. Rašykite P. Gutauskui ar I. Labunskui.

Trečio Rajono Komitetas apsvarstė ir draugo K. Kilikevičiaus pakeltą klausimą ir pilnai užgyrė, jog reikalinga paminėti nuo Kanadoje lietuviškos spaudos įsteigimo penkmetines sukaktuves. Tikimės, kad su tuo sutinka visos ALDLD kuopos ir kiekvienas Liaudies Balso skaitytojas.

Draugiškai
3-čio Raj .Komitetas

Toronto, Spalio 13. — Čionai vykstančioj Kanados Komunistų Partijos konvencijoj į centralinį komitetą numatyta 45 geriausi partijos vadai.

LIETUVA RENGIASI IŠKILMINGAI PAMINĖTI DVIDEŠIMTIES METŲ NEPR. SUKAKTĮ

Sekančiais metais Lietuva rengiasi iškilmingai atžymėti savo Nepriklausomybės dvidešimties metų istorinę sukaktį, į kurią numatoma skaitlingai vyks dalyvauti ir Amerikos lietuviai.

Minėtų iškilmių programa prasidės su vasario mėn. 16 d. ir tęsis iki lapkričio mėn. 23 d.

Programa Numatoma sekamai:

1) Vasario 16 d.—iškilmingas paminėjimas penkiolikos metų Klaipėdos atvadavimo ir prijungimo prie Didžiosios Lietuvos.

2) Kada nors apie gegužės 20 d. iki gegužės 30 d.—didelės iškilmės, kariuomenės su visuomene suartinimas.

3) Apie gegužės 16 d.—dainos šventė.

4) Pabaigoj liepos ar pradžioj rugpiūčio—jūros šventė.

5) Rugsėjo 8 d. — tautos šventė.

6) Lapkričio 23 d.—iškilmingas paminėjimas dvidešimties metų nuo įsikūrimo Lietuvos kariuomenės.

Vėliau bus pranešta apie kitas iškilmes, kaip tik bus joms paskirtos dienos. Apie galutiną iškilmių programą bus galima pranešti ne anksčiau kaip tik pradžioj sausio mėn., sekančiais metais, nes tik apie tą laiką numatoma baigti programų sąrašą.

Švedų Amerikos Linija numatomos sekantiems metams dvi ekskursijos į Lietuvą: gegužės 28 d. tiesiog į Klaipėdą ir liepos 2 d. su persėdimu, motorlaiviu GRIPSHOLM.

V. Mučinskas
New York, N. Y.
1937 m., spalio 5 d.

Privalome Gydyti Organizacijų Žaizdas

Kiekvienas asmuo, kuris įstoja į bent kurią organizaciją, turi ten savo balsą, nario teises ir kitas privilegijas. Jis yra tos organizacijos kūno dalimi. Ir toji organizacija, kuri turi darbščius sąžiningus savo narius, su atsidavimu dirbančius jos naudai, turi gerų pasisekimų. Žinoma, jeigu tik jos programa, jos veikimas del visuomenės yra ko nors vertas ir naudingas.

Svarbiausia šį savo straipsnelį taikau į ALDLD, nes jos rolė tarp Kanados lietuvių yra svarbiausia ir nuo jos veikimo priklauso Kanados lietuvių darbininkų politinis gyvenimas. ALDLD kuopų turime po visą Kanadą. Ji kaipo apšvietos ir kultūros organizacija, iki šiol tarp Kanados lietuvių atliko didelį vaidmenį. Jos dėka šiandien aštuoni Kanados lietuviai Ispanijoj stovi su kardu rankoje ir kovoja su fašizmu už Ispanijos ir viso pasaulio žmonių laisvę. Jos pagelba kanadiečiai turime "L. B.," kuris skiepija Kanados lietuviams vienybę, praneša apie fašistinį pavojų ir iš viso pasaulio suteikia žinias. O kiek ALDLD kuopos parėmė darbininkišką ir antifašistišką judėjimą. Iš to visko mums tenka džiaugtis. Tačiau tas viskas savaime nepasidaro, tam reikalui reikia įdėti rūpesčio, pakantrumo ir darbo.

Nė kiek neperdėsiu, sakydamas, kad nekurie organizacijos nariai dirba net perdaug, o kai kurie nė kiek. O toks apsireiškimas mūsų organizacijoj turėtų būt išlygintas. Ypatingai tarpe senų ALDLD narių. Dauk kartų susirinkimuose teko pastebėti nemalonius įspudžius — tai narių gan nelygius patarnavimus organizacijai.

Pavyzdžiui, per susirinkimą nominuojami asmenys užimti valdyboje kokią vietą, ar į parengimų komisiją: pirmininkui atsiklausus iš nominuotų sutikimo paaiški, kad labai mažas skaičius sutinka. Didžiuma gi atsisako ir visą organizacijos darbą verčia ant tų draugų pečių, kurie jau del įvairių organizacinių darbų negali tinkamai nei pailsėti, nei išsimiegoti. O iš kitos pusės, jei tie draugai iš priežasties užsivertimo darbais, veikime padaro kokią nors mažą klaidą, tuomet ir tie nariai, kurie nenori nei rankos pridėti prie veikimo, dabar nesidrovi apibarti ir apkaltinti tuos daug dirbančius narius.

Tokia neligybė mūsų organizaciniame darbe turi būti išgydyta. Kiekvienas narys turi jaustis sau už pareigą būti ne tik organizacijos nariu, bet kartu atlikti nors kokį organizacinį darbą ir palengvinti naštą tiems draugams, kurie turi per daug darbo. Tuomet organizacijoj bus sklandus veikimas, nes organizacinės užduotys palies ne tik kelis atskirus asmenis, bet bendrai visus narius.

Kuopų vadovaujanti draugai tą turėtų imti domėn ir susirinkimuose išaiškinti nariams ir jiems aiškiai prirodyti, kad stovintieji organizacijos rėmuose žmonės būtų ne tik nariais, bet sykiu neatsisakytų ir nuo organizacijos uždėtų pareigų.

Jeigu šiandien visi nariai atsisakytų nuo savo pareigų, savaime aišku, kad turėtų ir organizacijos pranykti. O jeigu kiekvienas paimtume kokią nors pareigą, tada darbas bus nesunkus.

Sobuvos Petras

Maskva.—Iki spalio 12 dienai Sovietų Sąjungoj suėmė 14,400 milijonų svarų cukrinių runkelių, arba 58 nuošimčius viso derliaus.

Vienas iš Kanados indėnų, kurie pina ragažes. Dabar ant jų produktų S.A.V. valdžia uždėjo muitą.

Iš Montrealo Rytiečių Moterų Veikimo

MONTREAL. — Praeitą trečiadienį, t. y. spalio 6 d. įvyko ALDLD 47 kuopos moterų skyriaus mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo apsvarstyta bėgamieji reikalai ir turėta kalbėtoja. Iš parengimų komisijos raportų paaiškėjo, kad iš spalio 2 d. suruošto moterų baliaus liko gryno pelno $9.14, kurie tapo paskirti salės palaikymui.

Garbė tenka draugėms: A. Virbickienei, Smetonienei ir A. Juškevičaitei, kurios daugiausia tą vakarą pasidarbavo.

Paskiaus tapo apkalbėtas Daily Clarion vajus. Frontenakietės moterys užsidėjo kvotą sukelti $15.00. Nutarė tam tikslui suruošti kokias pramogas ir rinkti ant blankų. Taipgi draugės nepamiršo ir Ispanijos kovotojų. Kiek turėjo ant blankų surinkusios, tai pridavė, o kuri draugė buvo nebaigusi užpildyti blanką ir tikisi dar kiek surinkti, tai blankas pasiliko ilgesniam laikui. Draugė A. Juškevičaitė pasižadėjo padėti supirkti ir pasiųsti Ispanijon kovotojams reikalingų daiktų.

Po raportų ir tarimų kalbėjo gera kalbėtoja, A. Kilikevičienė, kuri gražiai ir aiškiai nušvietė moterų būklę fašistinėse šalyse, Vokietijoj ir kitur. Nors draugė gana gerai kalbėjo, bet patsai fašizmas liko galutinai neišaiškintas. Todel toji pati kalbėtoja pasižadėjo sekančiam susirinkime mums daugiaus pakalbėti ir paaiškinti. Taipgi ir visos draugės vienbalsiai pasižadėjo, kad skaitys ir diskusuos tol, kol galutinai išsiaiškins.

Draugei Bunkienei atsikreipus del išrinkimo atstovės nuo moterų skyriaus į komitetą už Taiką ir Demokratiją, atsikreipimas priimtas ir tapo išrinkta A. Juškevičaitė.

Kadangi iki šiol frontenakiečių moterų skyrius neturėjo kas jų darbus kartas nuo karto spaudoje nušviestų, išrinkta korespondentė B. M.

Susirinkimas praėjo gana gerai tik nepagirtina, kad nekurios draugės vėlai atsilankė. Prašytina draugių, kad tą pataisytų, tad mums pačioms bus geriau, turėsime daugiau laiko savo reikalams apsvarstyti ir viską visos kuogeriausiai išdiskusuosime.

Tai pagirtinas frontenakiečių moterų darbas. Jos visada pirmiaus išeina už vyrus ir nėra abejonės, kad jos nepataisytų kokią mažą klaidelę. Linkėtina draugėms viso geriausio.

Pijokė

Torontiečiai Pradėjo Žiemos Parengimus

TORONTO.—Praeitą sekmadienį torontiečiai turėjo pirmą parengimą šiame sezone. Programa susidėjo iš keletos muzikalinių kavalkų ir šiaip įvairių dalykėlių.

Didžiąją programos dalį užėmė prakalba, kurią pasakė ALDLD organizatorius draugas K. Kilikevičius. Jis trumpai apibudino darbininkų judėjimo eigą ir ALDLD rolę tam judėjime.

Tenka pridėti, kad torontiečiai draugo kalba labai interesavosi. Būtų gera, kad kartas nuo karto kolonijos galėtų pasikeisti kalbėtojais.

Po prakalbai draugas J Yla, to vakaro pirmininkas, apibudino Daily Clarion svarbą ir atsišaukė paramos. Ant atsišaukimo su gausia parama atėjo šie draugai ir draugės:

Draugė A. Berškienė—$5.00; J. Yla—$2.00; A. Morkis—$2.00; Deksnis—$1.02; K. Kilikevičius—$1.01; po $1.00 aukavo: J. Broga, F. Lauruševičius, S Kaptainis, P. Stukas, S. Jakavičius, V. Žilinskas, V. Vitkus, M. Mikalajūnas, K. Lapienis, Mike Guoba, V. Straževičius, Matas Guoba, J. Naujokas, A. Leimonas, F. Adams, V. Dorinas, I. Astrauskas, P. Pajuodis, J. Linartas, Morkūnas, K. Narusevičius, J. Stančikas (rochesterietis), M. Dabrovolskis, V. Raila, J. Šutas, S. Stukienė, J. Radzevičius, R. Barauskas (rochesterietis), J. Barčius, A. Bimbenė, Antanas Vilkas, J. Valaitis. A. Daukantas, J. Šermukšnis; po 50 centų: J. Goberis, V. Matonis, V. Kirvela, J. Žulis, V. Urbanavičius ir Alfris Ragauskas. Viso $48.53.

Visiems aukavusiems tenka didelis ačiū, o kurie dar neturėjote progos paremti nepavaduojamą laikraštį, tai vajus dar nepasibaigė. Ruoškitės jį paremti.

Koresp.

Sunkiai Serga J. Vilkelis

TORONTO.—Jau kelinta savaitę, kaip sunkiai serga J. Vilkelis. Draugas J. Vilkelis yra nuolatinis darbininkiškų reikalų rėmėjas ir progresyvus žmogus. Dabar randasi Western ligoninėje, warde J. Tad progresyvūs draugai neužmirškime atlankyti draugą ir suteikti jam draugišką užuojautą.

Jo draugas

Sovietų Sąjunga yra jaunuolių šalis. Iš kairės į dešinę matome uzbekistonietę, sporto drabužiuose; viduryj, ukrainietę, tautiniuose rūbuose, ir maskvietę šypsančias laike jaunuolių šventės Maskvoj, kurioj dalyvavo daug Sovietų jaunimo.

Sulaikymas Reakcijos Vyriausia Broblema

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

bėgti nuo Talaveros iki Madridui.

Pasakoja Ralph Bates vieną atsitikimą, kad kartą jų kolumna pareikalavo iš kitos kolumnos šovinių, bet negavo, o fašistai neperstojančiai juos atakavo. Tokia buvo suirutė liaudies valdžios pusėje, kada kiekviena partija turėjo savo armiją ir mėgino gintis. Iš to naudojosi tik fašistai.

Bet štai, tame kritiškame momente Ispanijos Komunistų Partija iškėlė vienybės vėliavą. To pavyzdžiui suorganizavo Penktąjį Pulką, kurį iki rudeniui norėjo išauginti tik ik tūkstančio karių, bet laimė pasviro į gerąją pusę ir išaugino ne iki tūkstančio, o iki 115 tūkstančių. O šiandien Penktojo Pulko pavyzdžiu Ispanijos liaudis turi tvirtai organizuotą armiją, su centraline vadovybe geriausią iš Europos armijų kurios suorganizavimo vaisia priklauso komunistams. "Kaip kas kaltina, kad Ispanijos liaudies armiją sutvėrė vidurinės klasės žmonės. Aš irgi esu vidurinės klasės žmogus, bet manau, kad tas nejžeidžia liaudies interesų," pareiškė Ralph Bates.

Komunistų Partija Yra ir Mokslo Žmonių Partija

Aštuntoji Kanados Komunistų Partijos konvencija milžiniškai skiriasi nuo pirmųjų ne tik todel, kad ji delegatų skaičium skaitlingesnė ir apima platesnes Kanados darbininkų mases, kad ji metė obalsį į visus Kanados žmones, bet ir todel, kad šioje konvencijoje jau dalyvavo keletas žymių mokslininkų, kurie stojo po komunistų vėliava ir gina pasaulį nuo barbarizmo. Štai virš paminėtas Ralph Bates, Tarptautinės Brigados herojus, daktaras Bethune, Ispanijos kraujo perliejimo vienutės steigėjas ir žymus mokslininkas, šiandien nepalaužiami komunistai. Taipgi daugelis ir kitų plačiai žinomų asmenų.

Ką tas reiškia? Nagi tą, kad Kanados Komunistų Partija jau yra atsistojus ant visuomeninio pagrindo, ant kurio telkiasi ne tik prispaustieji darbininkai, bet ir mokslo žmonės, kuriems rūpi gelbėti civilizacija nuo žiauraus barbarizmo.

Kadangi Kanados Komunistų Partijos programa yra teisinga, jos konvencijos analizas nesugriaunamas, jos tikslai yra plačiųjų Kanados masių tikslai, juos gina ne tik darbo žmonės, bet ir mokslininkai, tad reikia tikėtis, kad netolimoj ateityj ji suvaidins tą pačią rolę, kurią suvaidino Ispanijos ir Francijos Komunistų Partijos.

Komunistų Suvažiavimas—Liaudies Suvažiavimas

Kiekvieno konvencijos dalyvio žodžiai atstovavo ne kokio tai siauro ratelio reikalus, bet analogiškai dėstė Kanados žmonių reikalus ir jų apgynimą. Juose aiškiai atspindėjo ateities kelias ir išvada, kad norintieji pasiliuosuoti iš ekonominės prie spaudos, norintieji išvengti pasaulinių susikirtimų ir gelbėti civilizaciją, anksčiau ar vėliau turės atsistoti ant komunistų išdirbtos programos, kaip kad atsistojo Ispanijos ir Francijos liaudis.

Šale komunistų atstovų konvencijoj dalyvavo ir keletas buržuazinių partijų ideologų. Jie tvliai sekė kiekvieną Kanados Komunistų Partijos pasijulinimą ir niekur negirdėjo, kad komunistai būtų taręsi ką griauti, naikinti, bet visur stayti ir gelbėti šalį nuo gręsiančio fašistinio barbarizmo. Nieko nematė slapto, viskas atvira, aišku ir nesugriaunama. Reikia tikėtis, kad tas nekuriems švaresniems burzuazijos ideologams pakirs senų įsitikinimų pagrindus. Niekas jiems negalės daugiau įrodyti, kad komunistai darą tik suokalbius, o ne gina liaudies reikalus. Todel po šiai konvencijai Kanados Komunistų Partija atsistos į tokią aiškią poziciją, kokioje iki šiol nėra buvus nė viena Kanados partija.

M. G.

PRANEŠIMAI

MONTREAL, QUE.

Ateinantį šeštadienį, spalio 16 d. įvyks šaunūs šokiai, kuriuos rengia frontenakietės moterys. Bus daug visokių įvairumų, visokių pamarginimų. Geriausia muzika nesustos linksminusi savos publikos.

Prašome visus-as atsilankyti. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus. Tikriname, kad laiką praleisite kuogeriausia.

Pradžia 8 val. vakare, 2114 Frontenac St.

Ten Dalyvaujanti

MONTREAL, QUE.

ALDLD 137 kuopa ruošia dvejas linksmas vakaruškas. Pirmos įvyks šeštadienį, spalio 16 d., 8 val. vakare, o antros sekmadienį, spalio 7 d., 7 val vakare, posančaliečių salėje, 01234 Charlevoix St. Bus gera proga pasilinksminti prie geros lietuviškos muzikos.

Parengimų Komisija

TORONTO, ONT.

Š.m. spalio mėn. 17 d. 2 val po pietų, 6 Denison Ave., Toronte, atsibus 1-mos kuopos Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos mėnesinis susirinkimas, kuriame be svarbių dienotvarkės punktų, dar bus valdybos nominavimas 1938 metams.

Šis svarbus susirinkimas neturi būt apleistas nei vieno draugijos nario.

A. Byra
Kuopos Sekretorius

TORONTO, ONT.

Bus Vaidinamas Naujas Veikalas Toronte

Spalio 15 dieną, penktadienį, 6 Denison ave., Dramos Grupė perstatys dviejų veiksmų komediją "Nepirk Katės Maiše." Per keletą metų Toronte vis buvo statomi veikalai, vaizduojanti įvairių šalių žmonių gyvenimą, bet šis veikalas yra visai naujas, nesenai parašytas iš tikro Kanados lietuvių gyvenimo. Juokingas ir įdomus. Tatai visi Toronto lietuviai nepraleiskite progos pamatyti šį veikalą. Šiais metais numatoma veikalų vaidinti daug mažiau, nes seni veikalai išsibaigė, o naujų mažai kas parašo. Už tai stengkitės kiekvieną vaikalą pamatyti, nes nebus daug progų pamatyti vaidinimus.

Kadangi vaidinimas viso vakaro neužims, tai po vaidinimo bus šokiai. Kviečiame visus atsilankyti.

Pradžia 8 val. vakare.

Dramos Grupė

DARBININKAI NEPIRKS VOKIETIJOS ANGLIŲ

MONTREAL.—Spalio 7 dieną Montrealo Amatų ir Darbo Taryba atsišaukė į provincijos valdžią, kad imtųsi būtinų žygių sulaikyti iš Vokietijos į Kanadą įvežamas anglis.

Taipgi atsišaukė į visas unijas ir unijų narius, kad darbininkai nepirktų iš Vokietijos atvežtų anglių ir kitų produktų, nes už Kanadoje gautus pinigus nazių valdžia palaiko žudynes ir žmonių persekiojimus.

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teisinius patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

LA 4325 Gyv. HA 7855

S. DERGEL

Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.

S. Heifetz, menedžeris